

Glas Notranjske

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Cerknica

LETO I

JUNIJ 1962

Str. 6

Pred dnevi sta oba zbora ObLO Cerknica sprejela in potrdila družbeni plan občine Cerknica za l. 1962. Zaradi obštrnega gradi-va povzemamo le glavne misli predsednika občine Jožeta Teli-ča, ki jih je prečital ob sprejemanju družbenega plana.

Pri ugotavljanju pogojev za na- daljnji razvoj ne smemo mimo dosežkov v razvoju delavskega upravljanja v l. 1961. Kljub ob- jektivnim težavam, ki niso bile majhne, vidimo napredek v raz- vijanju ekonomskih enot in ob- ratov, tako pri gospodarjenju ali pri upravljanju, saj zahteva tak način dela večjo odgovornost. Močno je vplivala na dogajanje v letu 1961 tudi pospešena de- centralizacija pristojnosti orga- nov oblasti. Vemo, da so komu- ne prevzele celo vrsto pravic in dolžnosti, vrsto odgovornosti od gospodarstva do družbenih služb, kot so: zdravstvo, šolstvo, social- no varstvo, invalidsko skrbstvo itd. Vse to je prešlo v roke ko- mune. Pri tem se pa moramo za- vedati, da pospešeni decentrali- zirani razvoj nalaga komuni tu- di velike dolžnosti. Treba bo hi- treje usposobiti kadre za opravl- janje sedanjih in novih nalog, ker prav tu lahko ugotovimo precejšen zastoj.

ObLO mora v letu 1962 poma- gati pri hitrejšem razvijanju in vsklajevanju gospodarstva in družbenih služb. Če hočemo do- seči dober uspeh v gospodarstvu, moramo krepiti komunalni si- stem na vseh področjih in raz- vijati delavsko upravljanje. Ča- kajto nas sledeče naloge:

Krepiti je treba delavsko in družbeno upravljanje v gospo- darskih organizacijah, obratih, ekonomskih enotah. Delovni ko- lektivi pa morajo vložiti vse sile, da povečajo proizvodnjo.

Izpopolnjevati moramo tehno- loške postopke, z modernjšimi stroji in napravami, odstranje- vati takozvana ozka grla, posve- titi več skrbí in pozornosti iz- boljšanju organizacijskih služb v podjetjih — predvsem komer- ciali in povečati zmogljivost go- spodarstva.

Investicijsko politiko bo treba usmeriti predvsem v tiste pano- ge gospodarstva, za katere ugo- tavljamo, da imajo na našem področju najugodnejše razvojne pogoje. Sredstva za gospodarske, kakor tudi za negospodarske in- vesticije, je treba vlagati tako, da bomo dosegli najboljši uspeh glede na obseg in rentabilnost proizvodnje ter družbenega stan- darda. Mislim, da je tudi v na- ši občini zadnji čas, da začnemo združevati sredstva, ki jih imajo gospodarske organizacije, le ta- ko bi lahko hitreje zaključili že začete rekonstrukcije in skraj- šali rok investiranja.

Treba je misliti na kooperacijo v proizvodnji in na združevanje povsod tam, kjer so dani ekono- mski pogoji. Izdelati moramo proizvodne programe sorodnih gospodarskih organizacij, doseči delitev dela in večje izkorišča- nje kapacitet, kar bo brez dvo- ma dalo pozitivnejše gospodar- ske rezultate, ker se bomo tako prilagodili domačemu in zuna-

njemu tržišču. Tu mislim pred- vsem na lesno industrijo, za ka- tero že pripravljajo potrebne elaborate in ekonomske analize, ki bodo v najkrajšem času pre- ložene v razpravo tudi našemu ljudskemu odboru. LO naj bi na- to nakazal smer realizaciji pred- videnega programa, da ne bomo ostajali le pri razpravah.

Prepričan sem, da so tudi na drugih področjih našega gospo- darstva pogoji, da pričnemo z različnimi kooperacijami in de- litvijo dela iskati nove oblike, z namenom, da dosežemo boljše gospodarske in finančne rezulta- te. Tu mislim na kovinsko in- dustrijo, na združevanje raznih obrtnih dejavnosti v tako imeno- vane obrtne centre in na združe- vanje v trgovini in gostinstvu.

Če hočemo naloge v proizvod- nji uspešno izvršiti, moramo do- biti za to potrebna obratna sred-

● INDUSTRİJA

168,954.000 din bomo vložili predvsem za izpopolnitev proiz- vodnih kapacitet pri Brestu Cerk- nica (največji del odpade na Iverko), pri Jelki Begunje, pri Tisi Rakek, pri Gabru Stari trg in pri Kovinoplastiki Lož. Že prej sem omenil, da so prav tu ugod- ni pogoji za razne oblike koope- racije in bo zaradi tega potreb- no, da bomo pred investicijsko naložbo temeljito razpravljali in pripravili program investicij.

● KMETIJSTVO

Kmetijstvu smo namenili 60 milijonov dinarjev za dogradi- tev hlevov, postavitev senikov in za izpopolnitev strojne opre- me. Tudi tu bomo morali pri- praviti jasen in temeljit program proizvodnje.

● GOZDARSTVO

V gozdarstvu računamo, da bomo dali okoli 25,000.000 din za investicije. Sredstva bomo pora- bili: za nadaljevanje gradnje ce-

● GOSTINSTVO

V gostinstvu bomo nadaljevali z gradnjo v Rakovem Škocjanu. Mislim tudi na izpopolnitev op- reme v Cerknici ter na manjše rekonstrukcije in dograditve na Rakeku in v Starem trgu. Pred- videni znesek 18,000.000 din je za- gotovljen:

pri gospodarskih organizacijah te panoge,
pri kreditu Komunalne banke Ljubljana iz sredstev okraja,
pri namenskih sredstvih občins- kega investicijskega sklada.

● OBRT

V to dejavnost smo namenili 24,000.000 din in to: za ureditev in adaptacijo poslovnih prosto- rov podjetja Kovinoservis Rakek na Uncu, za dograditev poslovnih prostorov v podjetju Elektro- žaga Nova vas in za izpopolnitev opreme pri gospodarskih organi- zacijah. Viri teh sredstev:

lastna sredstva podjetij,
občinski investic. sklad (obve- za iz preteklega leta).

Planirana sredstva v višini 384 milijonov 654 tisoč din so zago- tovljena, lastna sredstva gospo- darskih organizacij znašajo 125 milijonov 449 tisoč din, razni kre- diti pa 209,205.000 din.

Za negospodarske investicije imamo 168,190.000 din. V letu 1962 jih bomo povečali predvsem na področju stanovanjske dejavno- sti. Namenjene so: dograditvi stanovanjskega bloka v Cerknici in stanovanja nad menzo v Mar- tinjaku, gradnji objekta družbe- ne prehrane in stanovanj na Ra- keku, izdelavi programa za po- slovno in stanovanjsko stavbo PTT službe in postaje Ljudske milice Cerknica, za dograditev zdravstvenega doma v Starem trgu, dograditev gravitacijskega vodovoda za vas Hitenjo, za izde- lavo programa za vodovod Lož — Stari trg, za pričetek gradnje vodovoda Grahovo — Zerovnica, za izgradnjo trafo postaje na Ra- keku in v Ivanjem selu in adap- taciji osnovne šole Grahovo. Viri sredstev so:

stanovanjski sklad občine,
skladi gospodar. organizacij,
prispevki državljanov.

Na področju družbenega stan- darda predvidevamo, da se bodo realni osebni dohodki povečali v povprečju za 9 %. Vse že našteje gospodarske, še posebej pa nego- spodarske investicije, bodo brez dvoma ugodno vplivale na ži- vljenski standard vseh delovnih ljudi v naši komuni. Mislim pa, da bo potrebno tudi tu napraviti temeljito analizo in zaostri eko- nomičnost vlaganja investicij.

Naraščanje osebne in družbene potrebnosti zahteva tudi vzpored- no naraščanje storilnosti. Z iz- boljšanjem proizvod. kapacitet in delovnih pogojev, s stalnim izpo- polnjevanjem organizacije dela ob upoštevanju sodobnejših na- činov nagrajevanja, računamo, da se bo storilnost povečala za 10,5 %. Zaposlenost pa bo večja za 3 %. Pri zaposlovanju delovne sile bo potrebno upoštevati ra- (Nadaljevanje na 2. strani)

Družbeni plan in proračun sprejeta

stva, predvsem iz sredstev go- spodarskih organizacij. V dana- njem času se moramo zavedati, da niso vedno dobro naložena samo tista sredstva, ki jih vlo- žimo v investicije. Le dober go- spodar bo znal preceniti, kakš- na delitev je najboljša.

Zbor proizvajalcev našega ob- činskega LO, zavodi, sveti in up- ravni organi ObLO bodo morali, kot družbeni organi skrbeti za dvig proizvodnje, produktivnosti, za gospodarjenje, morali bodo imeti pregled nad delitvijo čiste- ga in osebnega dohodka v go- spodarskih organizacijah in mo- rali bodo gospodarskim organi- zacijam pomagati z nasveti in predlogi.

Na osnovi že navedenih ukre- pov pričakujemo, da se bo dru- žbeni proizvod in narodni doho- dek povečal v letu 1962 takole:

— družbeni proizvod za 21 % od leta 1961.

— narodni dohodek za 20 % od leta 1961.

Na to povečanje bodo vplivale zlasti nove kapacitete in rekon- strukcije, predvsem v lesni in kovinski industriji. Na področju investicijskega vlaganja predvi- devamo, da bomo vložili v go- spodarske investicije 168,190.000 dinarjev. V tem so zastopane po- samezne panoge:

ste na Javorniku, na Racni gori in za pogozdovanje in vzdrževa- nje obstoječih komunikacij. Sred- stva bomo dobili iz medobčin- skega gozdnega sklada, ki je for- miran na podlagi zakona o goz- dovih ljudske republike Sloveni- je in 30 % od sredstev gozdnega sklada, ki se formira od poseka lesne mase v gozdovih zasebnega sektorja.

● GRADBENİSTVO

V gradbeništvu letos v naši ob- čini ne predvidevamo večjih in- vesticij, ker smo v prejšnjih le- tih vložili velika sredstva za me- hanizacijo in opremo.

● TRGOVINA

Za trgovino smo določili 37 mi- lijonov din, ki jih bomo porabili za dograditev trgovskega lokala v Cerknici, za izdelavo progra- ma trgovske hiše v Starem trgu, za opremo lokalov in za manjše adaptacije. Denarna sredstva bo- mo dobili od sredstev gospodar- skih organizacij, ki si jih bomo iz- posodili pri okrajni trgovinski zbornici, nekaj sredstev bo iz občinskega stanovanjskega skla- da, nekaj pa od najemnikov lo- kalov.

Plenum SZDL je razpravljalo o zdravstvu

V mesecu maju je bil razširjen plenem SZDL, ki je razpravljalo o zdravstvu. Material za plenem je pripravila posebna komisija, ki pa ni dovolj proučila celotne problematike in je zbrala premalo konkretnih podatkov. Kljub temu smo načeli vrsto vprašanj, za katera se do sedaj ni nihče zanimal in jih reševal. Na splošno smo ugotovili, da je zdravstvena služba izboljšana, izpopolnjena so tudi tehnični sredstva, delovna mesta so zasedena, stanje se je zboljšalo tudi zaradi novega zakona o zdravstvu. Našli pa smo vrsto ovir, ki so zavirale razvoj zdravstva. Ustavimo se samo pri nekaterih. Na račun odnosov med zdravniki in pacienti smo slišali večkrat pritožbe. Pacienti so se pritoževali da jih zdravnik odslavlja, da jih noče poslati na specialni pregled, da jim noče dati bolniškega dopusta in podobno. V mnogih primerih res hočejo pacienti izkoristiti bolniški dopust za delo na kmetiji in podobno. Če v takem primeru zdravnik ni dal bolniškega dopusta zaradi tega, ker je ugotovil, da je pacient zdrav, je ta klevetal, da zdravnik nima pravega odnosa do njega kot bolnika. Večkrat so pacienti celo grozili zdravniku. Zaradi takih primerov zdravnik ne more biti vedno nasmejan in se upravičeno razburi. Včasih pa je pacient resnično bolan in leži doma, zdravnik pa gre k njemu šele po večkratnem klicanju in se celo dalj časa pregovarja ali je potreben obisk ali ne. Ljudje mnogokrat res brez potrebe kličejo zdravnika na dom. Tako ta lahko ugotovi le, da bi bolnik lahko sam prišel naslednji dan v ambulančo. Zaradi tega so zdravniki večkrat nervozni tudi v primerih, ko je res potrebna zdravniška pomoč. Da bi to popravili, je potrebno več zdravstvenega prosvetljanja med zavarovanci, med zdravstvenimi delavci pa več posvetov o razdelitvi dela, o dežurni službi in podobnem.

Tudi preventivna služba v preteklem obdobju ni bila najboljša. Premalo je storila za odpravljanje pomanjkljivosti na nevarnih delovnih mestih, kjer je največ nesreč zaradi nezavarovanih strojev in zaradi neprevidnosti delavcev. Prav tako še ni povsod urejena zdrava prehrana, prostori niso higienični, stanovanja so slaba itd. Vse te pomanjkljivosti bi hitreje odpravili, če bi komisije HTZ in pa zdravstveni delavci, ki delajo v preventivni službi, ostreje postavili ta vprašanja pred delovne kolektive in pred organe družbenega upravljanja. Nikjer na terenu ni opaziti dela sanitarne inšpekcije, ki bi bila zelo potrebna, saj je še vrsto naših vasi in naselij, ki nimajo prave pitne vode, skozi naselja tečejo odplake iz gnojišč. Tudi v mesnicah in trgovinah še najdemo umazane predpasnike, mrčes in pokvarjeno hrano. Vprašamo se, zakaj vse to. Brez sanitarne inšpekcije prav gotovo ne bomo vsega tega odpravili.

Organi upravljanja v zdravstvu še niso povsem doumeli svoje vloge. Ko so razpravljali o zdravstvenih obhodu zdravstvenih ustanov, je še vedno prevladovalo lokalistično mišljenje, češ da bodo zavarovanci zaradi združitve oškodovani. To izvira iz nepoučenosti, saj vemo, da ni nihče napravil temeljite analize o tem, kaj bo zdravstvena služba pridobila z združitvijo in kakšno bo poslovanje enotne zdravstvene ustanove. O tem bi morali govoriti organi upravljanja v zdravstvu, ne pa ozek krog ljudi brez vsake dokumentacije.

Na plenumu smo razpravljali tudi o osebnih dohodkih zdravstvenih delavcev. Ugotovljeno je namreč bilo, da so se osebni dohodki dvignili nad povprečje, ki je bilo predvideno. Zdravniki zagovarjajo to tako, da je v pravnih natančno zajeto vse, za kar oni prejema osebne dohodke. Včasih se zgodi, da pravilnik o delitvi osebnih dohodkov

ni v redu, čeprav so ga potrdili višji upravni organi. Da ne bi prišlo do kritike, je potrebno, da ponovno temeljito proučijo pravilnike in postavijo taka merila, ki bodo v realnem odnosu z delom.

Plenum priporoča združitve zdravstvenih služb pod enim vodstvom, saj bi se le tako hitreje izpopolnjevala in razvijala. Zato naj napravijo analize, ki bi določile nadaljnji razvoj zdravstva. Potrebno bi bilo ustanoviti zdravstveni center, kjer bi lahko dobili vse podatke in od koder bi usmerjali vso zdravstveno službo na področju občine. Vprašanje je tudi, če ne bi bil boljši center za več občin skupaj. V bodoče je potrebno posvečati več skrbi odnosom med zdravnikom in bolnikom in obratno, kakor tudi odnosom v samem kolektivu. Pri tem bi morala pomagati sindikalna podružnica. Zdravstveno

prosvetljanje je važna naloga. Napraviti bi bilo potrebno program izobraževanja in ga uresničevati. Za to mora skrbeti predvsem RK in DU. Usposobiti je treba tudi organe upravljanja ter s pomočjo sindikata analizirati pravilnike o delitvi osebnih dohodkov.

V bodoče bo potrebno večkrat sklicevati posvetovanja, ker bomo na ta način mnogo lažje razširili probleme. Uspeh pri takem delu pa ne bo izostal, če bomo konkretno in odkrito nakazali problem in se dogovorili, o načinu reševanja situacije. Prav pa je, da vsak državljan pove svoje mišljenje, vsekakor pa je treba odpraviti miselnost, da če bom kritiziral zdravnika, me ne bo hotel zdraviti, ali pa me bo napačno zdravil. Zdravnik je poklican za to, da človeka zdravi, ne pa da mu škodi. V kolikor pa so se pojavile nepravilnosti, smo krivi sami, ker nismo na pravem mestu upravičeno kritizirali napak.

FrT.

Novi odloki

Na nedavni seji obeh zborov ObLO Cerknica, so sprejeli dopolnilni odlok o 15-odstotnem proračun. prispevku od oseb. dohodkov zaposlenih, od katerih se bo 10 % sredstev stekalo v proračun občine, 5 % pa v sklad za šolstvo. Sprejeli so tudi odloke o povečanju položajnih dohodkov uslužbencev ObLO, odlok o ob-

činski dokladi iz kmetijstva, samostojnih poklicev in premoženja za leto 1962, odlok o uvedbi dopolnilne stopnje občinskega davka za rezan les iglavcev v višini 25 % in odlok o ustanovitvi sklada za komunalne potrebe družbenega standarda.

Dim

Obrtni centri za cenene usluge

Svet za gospodarstvo pri ObLO Cerknica je obravnaval probleme obrtnih podjetij in nakazal potrebo po združitvi manjših obrtnih delavnic v obrtne centre, ki naj bi delovali v okviru stanovanjske skupnosti. Tako bi zmanjšali administrativne in režijske stroške.

Trenutno imamo v občini le

stanovanjsko skupnost v Cerknici, kjer delajo električarji, zidarji in mizarji. Ker nameravajo ustanoviti stanovanjske skupnosti še v drugih večjih krajih občine, je svet za gospodarstvo menil, da so obrtni centri najprimernejša oblika za izvrševanje cenjenih obrtniških uslug.

Dim

Družbeni plan in proračun sprejeta

(Nadaljevanje s 1. strani)

cionalizacijo, ker novi sistem delitve osebnih dohodkov zmanjšuje število zaposlenih. Odvisno delovno silo bi morali usmerjati predvsem v uslužnostne dejavnosti, kjer še vedno manjka ljudi. Mislim, da bo na povečanje storilnosti vplivala tudi večja izobrazba zaposlenih, saj se to iz leta v leto izboljšuje. Potrebno pa bo, da delovni kolektivi preko svojih strokovnih in socialno-kadrovskih služb posvetijo temu vprašanju kar največ skrbi.

V l. 1962 pričakujemo, da se bo družbeni bruto proizvod povečal za 21 %, od tega v družbenem sektorju za 28,6 % in v zasebnem za 2,4 %. Porast proizvodnje v družbenem sektorju je planiran za posamezne panoge takole:

	v %
industrija	29,8
kmetijstvo	6,8
gozdarstvo	11,2
gradbeništvo	4,3
promet	8,8
trgovina	36,2
gostinstvo	28,4
obrt	26,0
komunala	18,7

Na povečanje družbenega bruto proizvoda bodo gotovo vplivale tudi vlozene investicije, o katerih sem že prej govoril.

Družbeni bruto proizvod v zasebnem sektorju bo večji od lani

	v %
v kmetijstvu	2,9
v prometu	65
bo manjši za	
(zaradi zmanjšanja	
števila zasebnih	
prevoznikov):	
v gostinstvu	2,3
v obrti	9,7

Ob koncu poudarjam, da bodo morali upravni odbori: stanovanjskega sklada, investicijskega družbenega sklada, gozdnega sklada, šolskega sklada in cestnega sklada takoj po sprejetju družbenega plana temeljito pregledati sredstva skladov pri ObLO. Napraviti bodo morali programe za uporabo sredstev in o tem obveščati ljudski odbor. Pri razdeljevanju bodo morali upoštevati upravičenost do sredstev in gospodarnost.

Razprave o združevanju

Na seji sveta za trgovino, obrt in turizem so razpravljali o izboljšavi trgovske in gostinske mreže na področju občine. Sedaj imamo v občini dve podjetji: »Ulako« iz Starega trga in »Škocjan« z Rakeka. Taka ureditev podjetij je nekako ustrezala potrebam pred združitvijo obeh občin, sedaj pa bi bilo dobro združiti trgovsko mrežo v eno samo večje podjetje. Prav tako stanje je tudi na področju gostinstva, kjer imamo kar tri večja podjetja: Lovec na Rakeku, Gostinsko podjetje v Cerknici in Gostinsko podjetje v Starem trgu. Na svetu

so odločili, da bo vprašanja gostinstva proučila posebna komisija, ki bo pregledala vse gostinske obrate in predlagala ustrezno rešitev.

Na seji so dovolili KZ Cerknica, da bo lahko v Novi vasi odprla obrat družbene prehrane odprtega tipa. Na prošnjo privatnega gostilničarja so sklenili ukiniti gostišče v Gornjih Otavah in odobrili letni čas poslovanja trgovskega podjetja »Škocjan« z Rakeka.

Dim

KOMISIJA ZA DELITEV
ČD IMENOVANA

Petčlanska komisija za delitev čistega dohodka v gospodarskih organizacijah, ki sta jo imenovala oba zbora ObLO Cerknica, se je te dni prvič sestala. Obravnavala je organizacijska vprašanja in vsebinsko delo komisije. Da bo delo potekalo v skladu s predpisi in hitreje, so izvolili tudi podkomisije. Predsednik komisije je Slavko Tornič, načelnik oddelka za gospodarstvo pri ObLO Cerknica.

Dim

Dim

● **Vprašanje:** Zadnje dni je med prebivavci občine Cerknica precej polemike glede trgovske mreže. Slišati je glasove o ukinitvi trgovine s sadjem in zelenjavo v Cerknici, o združitvi obeh trgovskih podjetij v občini in o tem, da je otvoritev blagovne hiše v Cerknici odložena za nedoločen čas. Kako je s tem?

Vprašali smo . . .

Razvoj trgovinske mreže in še kaj

● **Odgovarja:** tov. Tone Gornik, član sveta za trgovino, obrt in turizem pri ObLO Cerknica.

Za preskrbo prebivavcev občine s predmeti široke potrošnje skrbita trgovski podjetji »Škocjan« Rakek s 24 in »Ulaka« Stari trg z 12 poslovalnicami ter gostinsko podjetje »Vino« Cerknica. Lahko rečem, da smo dosegli na področju trgovine precejšen napredek prav v zadnjih letih, ko smo odprli vrsto novih sodobnih lokalov kot, n. pr. bencinsko črpalko na Rakeku, samopostrežno trgovino v Cerknici in trgovino s čevlji v Starem trgu. Največji uspeh bomo prav gotovo zabeležili z dograditvijo blagovne hiše nasproti stavbe ObLO, kjer bo odprlo podjetje »Škocjan« na podeželju prvo tovrstno trgovino v okraju Ljubljana, organizirana bo na principu samostojne izbire industrijskega blaga. Lokali bodo obsegali 400 kvadratnih metrov prodajalnih površin. Med izvajalcem del — gradbenim podjetjem »Gradišče« Cerknica, ObLO Cerknica in podjetjem »Škocjan« je bil že januarja letos sklenjen dogovor, da bodo odprli blagovno hišo 1. maja. Zaradi slabega vremena in slabo organiziranega dela podjetja »Gradišče« še sedaj ne morejo povedati roka, do katerega bodo prostori dograjeni. To kaže, da se vodstvo omenjenega podjetja ne čuti dovolj odgovorno za to pomembno akcijo, ki bo v korist vsem potrošnikom. Podjetje »Škocjan« ima v glavnem vse svoje poslovne prostore v združenih stavbah, tako v Novi vasi, Grahovem, Begunjah, na Uncu, Rakeku, v Žilcah, Cajnarjih in Ravniku. »Škocjan« je predlagal, naj bi prišle omenjene stavbe v upravljanje ObLO Cerknica, za kar pa Kmetijske zadruge niso pokazale razumevanja in so se oprijemale lokalističnih teženj ter se tako izognile občinam koristi prebivavcev. V zadnjih mesecih je nastal zaradi tega precejšen problem pri podružnici »Sadje—zelenjava« v Cerknici, ker hoče uporabiti KZ Cerknica dva prostora (35 m²) za svojo administracijo. Tako je dala KZ Cerknica podjetju »Škocjan« 1. marca dvomesečno odpoved kljub temu, da zadruga s tem ukrepom ne bi dobila dovolj prostorov za svoje potrebe. Ker ni primernih prostorov v centru Cerknice za preselitev trgovine, saj je samo za opremo le-te investiralo podjetje »Škocjan« pol milijona dinarjev, je nevarnost, da bo Cerknica in okolica izgubila lokal, za katerega so se prebivavci Cerknice in okolice toliko let navduševali in končno na začetku lanskega leta dočakali otvoritev. Poslovalnica ustvarja mesečno okrog 800.000 din prometa. KZ Cerknica ima lepe in ugodne prostore za administracijo v Begunjah (oddaljeno tri km), vendar uslužbenci niso za preselitev. V obojestransko zadovoljstvo je predlagal

»Škocjan«, naj bi v zameno za lokal dodelila zadruga prostor sedanje mesnice s hladilnico, tako da bi bila v Cerknici le ena mesnica in klavnica, kjer bi pakirali meso. Tega bi prodajalo podjetje »Škocjan« v samopo-

njo združitve, medtem ko imajo člani kolektiva »Ulaka« še pomisleke, ker si ne znajo razlagati, zakaj je to koristno. Pravijo, da je njihovo podjetje rentabilno. Svet je obravnaval tudi investicije v trgovini in predmet razprav je bila tudi gradnja blagovne hiše v Starem trgu, kar bi veljalo 50 milijonov dinarjev.

Poslopje KZ Cerknica v Begunjah

strežni trgovini. Ker privatni lastnik sedanjih prostorov in mesarji s tem predlogom ne soglašajo, bodo morali spregovoriti svojo besedo tudi potrošniki. Združitev trgovskih podjetij »Ulaka« in »Škocjan« je obravnaval na zadnji seji tudi svet za trgovino, obrt in turizem. Kolektiv »Škocjan« je za takojš-

Vprašanje pa je, če je podjetje »Ulaka« sposobno najeti tako visoko investicijsko posojilo. Zaradi tega bi bilo potrebno združiti kolektiva in s tem zmanjšati stroške administracije, skla- dišč ter hkrati doseči modernizacijo trgovine v občini Cerknica.

Ub

Razstava Ljudske tehnike

Precej aktivno društvo v naši občini je Ljudska tehnika. Od administrativne združitve Loške doline in Cerknice je to društvo tudi eno najmasovnejših, saj ima nad 400 članov.

Nedavno je bil formiran občinski odbor Ljudske tehnike, ki je že pripravil delovne plane za letošnje leto. Kaže, da tudi izvedba načrtov ne bo pretežka, saj imajo odobreno iz proračuna LO 800.000 dinarjev. Odbor je sklenil, da bo iskal pomoč pri domačih strokovnjakih — pri društvu inženirjev in tehnikov. To bo funkcionalne stroške znatno znižalo. Najbolj aktivno društvo Ljudske tehnike je bilo vseskozi v Loški dolini in to: avto-moto klub, fotoklub in radioklub. V Cerknici je letos osnovan radijski krožek, zelo aktivno pa dela tudi avto-moto društvo, fotoklub in društvo šoferjev in avtomehaničnikov. Mladina na Rakeku se zanima za letalstvo, zato je tu osnovan modelarski in padalski krožek.

Pri občinskem odboru Ljudske

tehnike so sestavljene komisije, ki bodo skrbale za tehnično usposabljanje mladine v posameznih panogah našega gospodarstva. Tako bo kmetijsko-tehnična komisija skrbela za predavanja o kmetijstvu, tu naj bi se izobraževali mladi kmetijci in razpravljali o mehanizaciji v kmetijstvu.

Društvo ima težave s prostori, saj jih nima skoro v nobenem kraju.

Na dan mladosti se je društvo temeljito pripravilo. Po vseh večjih krajih so bile organizirane razstave, na katerih bodo pokazali mladi amaterji svoje izdelke. Avto-moto društvo pa je priredilo ocenjevalno vožnjo z motornimi vozili.

Posebno zahvalo zasluži radioklub iz Starega trga, ki bo napravil ozvočenje v kraju za vse večje prireditve.

Iz povedanega vidimo, da bo ljudska tehnika dosegla svoj namen pri vzgoji mladine, če se bo držala še naprej začrtane poti.

MaD

Dragi bravci!

Tokrat se vam moramo že na začetku dopisa opravičiti za številne napake v majski številki našega glasila. Res, kritika je bila upravičena, kajti napak ni bilo malo in bili ste prikrajšani za nekaj sestavkov, ki so bili že pripravljeni za to številko. Sami ste že verjetno opazili, da so bili nekateri članki objavljeni že drugič, ali pa so bili zastareli. Nikar ne mislite, da nam je zmanjkalo gradiva. Tega smo imeli dovolj, pač pa je bil po sredi majhen nesorazum pri odpiranju gradiva. Upamo, da se nam kaj podobnega ne bo več zgodilo.

Do današnje številke se je nabralo v uredništvu precej pisem, na katera bomo takoj odgovorili.

Učenka Nada z Mramorovega jezera nam je poslala spis o Cerkniškem jezeru. Mislim, da smo o Cerkniškem jezeru že dovolj pisali in da so napisane posebnosti poznane že vsem našim naročnikom. Morda bi bila boljše, da bi nekaj napisala o svojem kraju, o delu vaščanov in podobno. Tovarišu z Brezje tudi nismo mogli ustreči in objaviti članka »Pogled v naše kraje«. Podobne stvari smo že opisovali in bi se bravci morda dolgočasili s ponovnim opisovanjem posebnosti naših krajev. Od Franceta z Gornjega jezera smo dobili dopis z naslovom »Tri lučke na Cerkniškem jezeru. Zaenkrat prispevka ne nameravamo objaviti, potreben je temeljite obdelave in morda naročnikov ne bi dovolj pritegnil. Mogoče pride na vrsto kdaj pozneje.

Tovariši M: iz Ljubljane in vsem tistim, ki jih zanima, kako je z naročnino za pošiljanje lista v tujino, sporočamo, da zaračunavamo za številko 40 din. To pomeni, da je letna naročnina za inozemstvo 480 din. Prispevka to, variša Logarčka bomo objavili verjetno v prihodnjih številkah. Upokojenec K. iz Begunj nam je pisal že dvakrat. Žal mu moramo sporočiti, da prispevki niso dobri za objavo, snov pa je že vsem dobro znana. O takih stvareh, ki jih že vsakdo pozna, ne nameravamo pisati. Upokojencu G., ki se namerava preseliti v Planino, se lepo zahvaljujemo za pozdrave in gradivo. Gesla uganek so preveč pohvalna za naš list, zato jih ne moremo objaviti. Morda bi poizkusili s križanko. Študentu prava iz Ljubljane javljamo, da se ne nameravamo ukvarjati z zunanjo politiko in bomo opisovali v bodoče le probleme v občini.

Vse bravce, ki nas sprašujejo, kako naj poravnajo naročnino, prosimo, da počakajo do prihodnje številke, ko bomo objavili tudi številko tekočega računa pri banki. Zaradi tehničnih ovir ga sedaj še nimamo.

Vsem sodelavcem se prav lepo zahvaljujemo za pozdrave in gradivo. Honorarje bomo poravnali v prihodnjih dneh.

UREDNIŠTVO

»GLAS NOTRANJSKE« izhaja mesečno — Izdaja ga Občinski odbor SZDL Cerknica — Ureja uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Danilo Mlinar — Člani uredništva: Slavko Berglez, Franc Tavčelj, Dane Mazi, Milan Strle in Anton Koščak — Tehnični urednik: Janko Novak — Korektor: Sonja Verbec — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« — Letna naročnina 240 din — Rokopisov in risb ne vračamo.

IZ KOLEKTIVA »KOVINOPLASTIKA« LOŽ

Obračun sindikalne organizacije

V mesecu maju je bil občni zbor sindikalne podružnice našega podjetja. Poleg 150 delegatov iz vseh obratov je na občni zbor prišel tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Bavdek.

Nekaj misli iz poročila predsednika tov. Mlakarja:

Sindikalna organizacija Kovinoplastike Lož je v preteklem letu posvečala veliko skrb ustanavljanju ekonomskih enot in obračunskih enot v podjetju ter pravilniku o delitvi čistega ter osebnih dohodkov. Poleg tega je sindikalna organizacija ustanovila obratne sindikalne odbore, obratne DS, dala je pobudo za ustanovitev izobraževalnega centra in kadrovskega socialnega oddelka, najela je počitniški dom na morju, razpravljala o družbeni prehrani itd. ... Da bi bili člani kar najbolj seznanjeni z delom in načrti celotnega kolektiva, je organizirala več sestankov po ekonomskih in obračunskih enotah.

Povprečno je bilo zaposlenih v letu 1961 510 delavcev, bruto proizvodnja na zaposlenega je znašala 1.820.000 dinarjev ali za 270.000 din več kot v letu 1960. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal v letu 1960 19.500 din.

Oddelek stiskalnic še vedno ni

bil polno izkoriščen, zato je podjetje v preteklem letu pričelo iskati sodelavce pri drugih proizvajavcih. Več pozornosti je treba posvetiti oddelku plastičnih mas. Tudi v tem obratu niso iz objektivnih razlogov v celoti izkoriščene proizvodne zmogljivosti, treba bo poiskati rešitev pri drugih proizvajavcih. Mnogokrat nastanejo težave z deviznimi sredstvi, predvsem za nakup plastične surovine. V naši državi sicer pripravljajo proizvodnjo polistirola in drugih potrebnih surovin, vendar je podjetje zaenkrat še popolnoma odvisno od uvoza. Večkrat se dogaja, da nam dobavitelji pošljejo surovine za tri do štiri mesece vnaprej, kar povzroča podjetju težave pri vskladiščenju in plačilu, istočasno pa bremeni obratna sredstva. Tržišče zahteva vedno kvalitetnejše in galvanske bolj obdelane izdelke, pri nas pa nimamo lastnega obrata galvanike. Zaradi prevozov izgubljam čas in stroški so večji, kar vpliva na ceno izdelkov. Proizvodnja pohištveno-gradbenega okovja ne zahteva več izpopolnjevanja. V bodoče bomo več vlagali v razširitev proizvodnje izdelkov iz plastičnih mas in v obeh obratih postopoma prešli na avtomatizacijo proizvodnje.

Delavsko samoupravljanje je iz dneva v dan boljše, toda kljub temu so bile v preteklem letu pomanjkljivosti, ker niso z vsem dogajanjem v kolektivu seznanjali članov. Obveščanje je včasih bilo kampanjsko, v bodoče pa naj bi obveščali kolektiv mesečno ali 14-dnevno. V organih upravljanja je 129 članov, ki se bodo morali izpopolnjevati s tečaji in seminarji. Zaradi decentralizacije bomo morali menjati tudi pravila podjetja. Z novimi pravili bi utrdili delavsko samoupravljanje, odnose med ODS in CDS ter določili njihove kompetence, uredili odnose med EE, poslovanje posameznih služb itd. Sedaj je v podjetju 6 EE, v katerih je 25 OE, njihovo delo stalno spremljamo. Vendar so še vedno težave in ne-

pravilnosti, ki jih bo potrebno sčasoma odpraviti. Ekonomske enote bomo morali stalno izpopolnjevati, med njimi bi bila potrebna večja povezava. Kolektiv je z zamudo sprejel pravilnik o delitvi čistega in osebnega dohodka. Najprej so namreč ocenjevali delovna mesta in nato prišli na točkovanjski sistem. Delitev dohodka je postavljena na trdno gospodarsko osnovo, za sklade gre 28 odstotkov, 72 odstotkov pa je namenjenih za osebne dohodke. Vendar bomo morali pravilnike osebnih dohodkov stalno dopolnjevati in marsikaj spremeniti. Vsekakor pa bo osnovno merilo za povečanje osebnih dohodkov povečana storilnost.

Na občnem zboru so izvolili tudi 11-članski upravni odbor in 3-članski nadzorni odbor. Na prvi seji upravnega odbora sindikalne podružnice je bil izvoljen za predsednika tov. Škrbec Ivan.

V jeseni 1954. leta

V prejšnji številki smo obljubili, da vas bomo v tej številki seznanili z razvojem podjetja v letu 1961.

Omenili smo že, da je ob koncu leta 1961 prišlo iz južnih republik skoraj 120 ljudi, ki naj bi se učili pri naših orodjarjih. V začetku je bil pouk le praktičen. Tako smo spoznali, kdo je sposoben in kdo ni. Kmalu se je skoro polovica prišlecev vrnila domov, ostali pa so uspešno končali praktični in teoretični pouk in ob koncu leta zapustili kolektiv.

V orodjarni sta bila ustanovljena nova oddelka: odelek za izdelavo kalupov za plastične mase in kalupov za livarno. To je bilo potrebno, ker so se obratniki že tako razvili, da se je orodjarna morala povsem specializirati. V tem letu je odšlo na prakso v tovarno Iskra Kranj več ljudi, kjer so izpopolnjevali svoje znanje.

Kader v orodjarni smo dali na rešeto in izbrali ljudi, ki zares z veseljem in znanjem ustvarjajo.

V obratu Babno polje smo začeli proizvajati karnise tipa »Snežnik«. Kupci so se zelo zanimali za ta proizvod, saj do tedaj na tržišču niso mogli dobiti kompletnih izdelkov.

Livarna je dajala domačemu podjetju polizdelke, več samostojnih artiklov pa tudi kooperantom.

Razširitev asortimana je zahtevala v obratu Lož skrajšanje proizvodnih postopkov in proizvodnjo smo delno avtomatizirali, morali pa bomo na tem področju storiti še marsikaj. V letu 1961 nismo uvedli veliko novih artiklov, v letu 1962 pa bo podjetje proizvajalo na novo najmanj 30 izdelkov. Izbira izdelkov bo peštra in prepričani smo, da bomo zadovoljili vedno zahtevnejše tržišče.

V letu 1961 smo v obratu plastike usposobili za proizvodnjo 7 novih strojev »domačec« izdelave (zmogljivost ca. 50 gr) srazmerno s temi se je povečalo tudi število zaposlenih. Za pogon strojev smo postavili dve veliki hidravlični črpalki, ki sta nekoč »počivali« v nekem podjetju v sosednji republici.

Asortiman izdelkov smo povečali za 35 artiklov. Sedaj smo proizvajali 55 različnih artiklov. Stroji so tako delali s polno zmogljivostjo. Predvsem smo proizvajali za farmaceutsko industrijo in potrebe kozmetične industrije.

S povečanjem proizvodnje smo dvignili tudi kvaliteto izdelkov, ker so specializirani orodjarji izdelovali vedno kvalitetnejše kalupe za plastiko. Na kvaliteto je vplivala tudi vedno večja strokovna usposobljenost delavcev pri strojih. Bruto proizvodnja tega obrata je v tem letu znašala ca. 130 milijonov, kar je za 55 milijonov več kot v preteklem letu.

V primerjavi z letom 1960 je kolektiv povečal bruto produkt za ca. 230 milijonov. Bruto proizvodnja v letu 1961 je bila ca. 930 milijonov, kar je znaten skok v primerjavi z letom 1960. Kolektiv pa je štel povprečno 510 članov. V tej številki pa niso zajeti učenci iz južnih republik.

Omenimo še, da je kolektiv prvič razstavljal svoje izdelke že leta 1959 na velesejmu v Zagrebu povsem samostojno. V letih 1960 in 1961 pa v Beogradu in Zagrebu. Tudi letos bo kolektiv razstavil izdelke na spomladanskem sejmu tehnike v Beogradu in jesenskem velesejmu v Zagrebu. To je potrebno, saj tako srečamo svoje kupce, obenem pa je razstava zrcalo naše proizvodnje.

Izobraževalni center podjetja je sporazumno z Delavsko univerzo »Boris Kidrič« organiziral enotedenski tečaj za strugarje in rezkalce v orodjarni Pudob. Tečaj je obiskovalo 26 delavcev. Tečajniki so imeli v dopoldanskem času

praktični pouk, v popoldanskem času pa štiri ure teorije. Bili so zelo zadovoljni s tečajem in si podobnih tečajev še želijo. Tečaj je vodil ing. Trstenjak. Na sliki: Tečajniki v orodjarni Pudob, med praktičnim poukom.

Ali res varčujemo?

Na vsakem sestanku govorimo o varčevanju. Vsaka ekonomska enota se bori za znižanje stroškov in hoče prihraniti pri materialu, saj vse to ugodno vpliva na povečanje oseb dohodkov. Medtem ko beremo parole: »Varčujmo v podjetju«, se mi zdi potrebno, da napišem nekaj vrstic o dogodku, ki se je pred nedavnim dogodil v našem obratu.

Bilo je nekega precej hladnega jutra. V montaži št. 1 peč še ni gorela. Ni bilo tresak, pa verjetno tudi ne drv. »Kako zakuriti?« so se spraševale delavke, »s čim?«

V drvarnici, nekaj metrov od montaže, je bilo zloženih na tre drevo, pa tudi deske najdeš povsod. Toda drvarnica je predaleč. Z zavestjo: saj to ni moje, je tudi ob tej priliki neka delavka našla rešitev. Stopila je k zaboji, vzela pokrov in ga odnesla k peči. Gledal sem in uganil, kaj delavka namerava. Še ob pravem času sem jo opozoril, naj pusti pokrov in jo vprašal, če se ji ne zdi škoda zaboja, saj ve, koliko

stane itd. ... Delavka me je grdo pogledala in se za moje opozorilo še zmenila ni. Zelo sem se čudil, ko se je oglasila še njena sodelavka z besedami: »Če ti ni prav, pojdi gori in se pritoži!« »Tako, zdaj pa imam,« sem si mislil. Nisem se maral prepirati, zato sem se zatopil v svoje delo. A vseeno sem le videl, da stá delavki prišli za kladivo in se z vso vne-mo lotili pokrova. Naslednji dan je ista usoda doletela še ostali del zaboja in kdo ve koliko zabojev še pred njim in za njim.

Nimam namena, da žalim ali obrekujem storivce. Vem, da je takih primerov še več, treba bo nehati s takem ravnanjem. Imeti moramo pravičen odnos do skupnosti in se ostresti misli: »Saj to ni moje!«

A-ec

Opomba: Pisec članka bi se v tem primeru lahko obrnil na vodjo oddelka. Ni nam razumljivo, kaj je delal vodja oddelka, da tega ni videl in kakšen odnos ima oddelkovodja do skupnosti.

BREST

TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

Informacije iz kolektiva za kolektiv

Gospodarski načrt —
od ekonomske enote do podjetja

V lanskem letu smo sprejeli Pravila podjetja in Pravilnik o delitvi čistega dohodka. Ti naši predpisi določajo, da vsako leto sestavimo gospodarski načrt. Gospodarski načrt sestavlja vsaka enota, to je ekonomska enota, poslovna enota, kakor tudi podjetje kot celota.

Vse poslovne enote našega podjetja so sprejele gospodarski načrt za leto 1962. Zato je potrebno, da o tem važnem delu nekaj povemo.

Gospodarski načrt mora biti osnova, ki določa smer za vodenje posamezne enote v določenem obdobju.

Planiranje ni samo naloga planskega oddelka, ampak morajo pri njem sodelovati vse službe, zlasti pa tehnična priprava, katere dolžnost je, da daje predvsem vse potrebne naturalne pokazatelje v zvezi s proizvodnjo, normativni materiali, časa in podobno.

Pa ne samo vse službe, ampak tudi za vse člane kolektiva posameznih enot od inštruktorja do zadnjega delavca je potrebno pritegniti k planiranju. Brez sodelovanja kolektiva ne bi mogli sestaviti realnega plana in bi bil tak administrativno postavljen plan že vnaprej obsojen na neuspeh.

Gospodarski načrt pomeni v našem primeru zbor vseh planov, ki jih posamezna enota ali podjetje sestavlja od plana kapacitet do plana delitve dohodka in čistega dohodka. Hkrati je gospodarski načrt delovna obveznost, ki jo prevzame delovni kolektiv v celoti in delovni kolektiv posameznih enot z določitvijo predvidenega dohodka in določitvijo sorazmerij, ki urejajo notranjo delitev in razpolaganje z dejansko doseženimi sredstvi.

Za ugotavljanje ali je posamezna ekonomska ali poslovna enota izvršila svoje naloge ali ne, kakor tudi za ugotovitev, kakšno je bilo gospodarjenje, ni dovolj samo ugotoviti mesečne stroške in mesečno proizvodnjo. Na uspehe gospodarjenja vplivajo še ostali momenti, ki jih je treba prav tako obravnavati. Za analizo teh pa potrebujemo realen plan, ki nam bo dal osnove za primerjavo.

Zaradi tega je za poslovno enoto kakor tudi ekonomsko enoto važno:

— koliko naj izdela, to je plan proizvodnje in

— koliko naj stane ta proizvodnja, to je plan stroškov.

S planom proizvodnje in planom stroškov dobimo kolektiv merila za oceno gospodarjenja.

Pri sestavljanju gospodarskega načrta je prav, da se vsi člani kolektiva borijo proti težnjam sestavljanja planov z določenimi rezervami, ker se ta negativen pojav odraža predvsem v tem, da:

1. izgubimo pravo osnovo za ugotavljanje zvišanja ali znižanja cen t. j. ali smo bili varčni ali razsipni;

2. so naše kalkulacije za posamezne izdelke ali storitve nerealne;

3. lahko pride do večjih razlik

v nagrajevanju, kar povzroča v kolektivu nezadovoljstvo;

4. so onemogočene realne analize stroškov in rezultatov poslovanja.

Brez realno sestavljenega plana si ni mogoče misliti dobrega upravljanja posamezne enote ali podjetja.

Se važnejše pa je planiranje pri obračunu stroškov po ekonomskih enotah, ker je finančni rezultat mogoče ugotavljati po ekonomskih enotah le na podlagi primerjave predvidenih in dejanskih stroškov.

Le temeljito sestavljen plan lahko pomeni merilo za oceno produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti.

HJ

Sodoben transport

DELO SINDIKATA

Sindikalni občni zbori po poslovnih enotah so v našem podjetju zaključeni. Izvoljena so nova vodstva, le-ta čaka velika naloga, saj je bilo na občnih zbora načrtih mnogo problemov, katerih se bodo morali novi sindi-

kalni odbori lotevati z vso resnostjo.

Na občnih zbora so sklenili, da bodo pričeli z intenzivnim izkoriščanjem kapacitet. Sedaj smo zaključili s kapitalno izgradnjo, oziroma investicijami. S trudom smo

ustvarili pogoje za delo, sedaj moramo pridno delati, tako, da bodo vložena sredstva čimveč vračala družbi in vsakemu posamezniku. Vsak član sindikata, oziroma delavec, bi se moral truditi, da s pridom vnovči svoj izdelavni čas. Seveda s tem ne mislimo samo na fizično naprežanje, ampak olajšati si moramo delo z intenzivnim študijem, organizacijo dela ter tehničnih dopolnitev. Prav zaradi tega bodo morala sindikalna vodstva sodelovati pri politično ekonomskih tolmačenjih in se boriti za izvrševanje sklepov organov upravljanja.

Ena od prvih nalog novih sindikalnih odborov je, da izvolijo in utrdijo sindikalne odbore po ekonomskih enotah. Aktivni morajo postati vsi člani sindikata v kolektivu. Za pravilno reševanje problemov ni odgovoren samo predsednik sindikalnega odbora, ali odbor, pač pa celotni kolektiv.

Na občnih zbora so bila načeta vprašanja, ki nalagajo delo sindikalnim odborom po ekonomskih enotah. Tako naj bi sindikat vplival, da bi se disciplina med delavci izboljšala, da ne bi zapuščali delovnega mesta in zaradi malomarnosti povzročali škodo. Sindikalna organizacija naj bi poskrbela, da bi delavci postali samostojnejši na delovnih mestih, da bi dajali predloge za izboljšanje v organizaciji in tehnologiji, da bi štedili s surovinami in materialom, da bi do najvišje mere izkoriščali stroje in naprave. Priprave na delo naj bi bile doslednejše, ker le tako bi dosegli v proizvodnji boljše uspehe in odstranjevali mnoge probleme, ki se sicer pojavljajo. Računska služba namreč zajema podatke iz proizvodnje, planska služba pa opozarja na odklone pri normativih in materialih.

Seveda bodo morali sindikati reševati poleg teh stvari še razne druge probleme. Naš delavec mora resnično zaživeti s kolektivom in svoje napore združevati s prijetnim ter tako usvarjati dobre medsebojne odnose.

HF

HJ

IVERKA v tovarni pohištva

Šele pred kratkim je začela s poizkusnim obratovanjem tovarna ivernatih plošč »Iverka« v Cerknici in dosegla dobre rezultate. S tem pričnemo v tovarni pohištva z novim obdobjem — obdobjem osvajanja proizvodnje pohištva iz novega tvoriva. Nedvomno je, da imajo ivernate plošče veliko dobrih lastnosti in prednosti v primeri s klasično mizarско ploščo, ki danes zlasti v razvitejših deželah izgublja svoj pomen. Prednosti so predvsem v tem, da je ivernata plošča neprimerno bolj ustaljena, mirujoča, se ne krivi, valovi, hidroskopičnost je občutno manjša.

Z ozirom na prednosti, ki jih iverka ima, je bila edino primeren odločitev, da plošče predelamo kar največ doma v obratih »Bresta«. Zaradi nepoznavanja novega tvoriva, predvsem pri obdelavi, konstrukciji in prilaganju okovja, je nastalo mnogo vprašanj. Osnovna problema sta vijaki in okovje, ki bi bilo primerno za ivernate plošče. Kovinska industrija zaradi konjunktura ne proizvaja takih proizvodov. Mogoče je delno kriva tudi lesna industrija, ker premalo spodbuja v tej smeri.

Težave imamo tudi zaradi pomanjkanja specialnih površinskih materialov, kakor je polyester. Tovarna je glede tega odvisna izključno od uvoza, uvoz pa je problematičen.

Tudi v tej smeri je lesna industrija, kot celota storila premalo, čeprav so se nekateri trudili, da bi izboljšali položaj. Če hočemo, da bo proizvodnja v tovarni pohištva stekla in dosegla zaželeno kvaliteto, potem bomo morali sto-

riti še marsikaj, tudi izven območja »Bresta« s tem, da bomo kooperante ekonomsko zainteresirali za reševanje teh problemov.

TK

Topel obrok na Brestu

Topla malica je bila zelo potrebna, to dokazuje tudi število abonentov. Čeprav so številke precej suhoparne, nam bodo še najbolj nazorno pokazale, koliko ljudi se hrani v obratih družbene prehrane.

Obrat	Rednih abon.	Abon. za tople obroke	Razlika
Cerknica	215	360	145
Martinjak	70	137	67
Marof	50	114	64
Skupaj	335	611	276

Iz razgovora z abonentami smo spoznali, da so s toplim obrokom zadovoljni. Tisti, ki so abonirani samo za malico pravijo, da je to zelo koristna novost. Hrana je okusna in dovolj jo je. Prej so bili vse do kosila odvisni od mrzle hrane. Važno pa je tudi to, da malico dobijo za primerno ceno, saj stane samo 50 dinarjev.

Pri vsem tem moramo poudariti to, da človek, ki med delovnim časom ne poje nekaj toplega in kvalitetnega, nima tolikšne delovne storilnosti, kot sicer. Ravno zaradi neredne in neprimerne prehrane je mnogo ljudi izgubljalo delovno sposobnost in zdravje. Vse to je seveda negativno vplivalo na gospodarstvo.

Kje smo v izvozu?

Le majhno je število tistih članov kolektiva, ki se spominjajo kdaj je »Brest« poleg žaganega lesa in zabojev začel izvažati tudi dokončne izdelke pohištvene in lesno galanterijske proizvodnje. Vsak začetek je težak. Toda začeti je bilo treba in je šlo. Poglejmo leto 1952. Martinjak je začel prvi s proizvodnjo obešalnikov, kmalu nato pa še Cerknica z raztegljivimi in pisalnimi mizami. Tako je bilo pred desetimi leti. Proizvodnja je bila tako majhna, da v celem letu niso toliko naredili, kolikor sedaj sam Martinjak v enem samem mesecu. Kako naj bi tudi uspeli — zahteve tržišča so bile dokaj velike, izkušenj pa smo imeli zelo malo. Vsako leto smo napravili več, vsako leto je bilo zahtevnejše. V tistem času je bila proizvodnja žaganega lesa in zabojev veliko večja, kot proizvodnja. Po petih letih izvoza smo dosegli v prometu devetstotisoč dolarjev, po desetih letih pa že 1.700.000 dolarjev, toliko menimo letos ustvariti z izvozom. Prav pohištvo je glavni izvozni artikel, saj zavzema 70 % tega zneska. Naj povemo še to: Martinjak v začetku leta ni delal stolov in foteljev, pač pa milijone obešalnikov in druge drobne galanterije. Cerknica ni delala šivalnega pohištva, vitrin, pisalnih miz, delala pa je kuhinjsko in drugo primitivno pohištvo. Dvojni in večkratni uspehi so bili doseženi v teh desetih letih. Izdelki so lepi, kvalitetni, povečan je obseg proizvodnje. Vendar to še ni vse. Rezerve, ki se skrivajo v organizaciji in produktivnosti, daje-

Drug tak primer je naša priprava za izvoz. Mnogokrat zavlačujemo izdelavo vzorcev, mnogokrat so slabi, neodgovorno napravljeni in zato pogodbe propadejo. Včasih pride do nesporazuma zaradi cen, tovarna kalkulira drago proizvodnjo, kupec želi enostavno in ceneno. Cena ne odgovarja kupcu, ki si želi tak izdelek, pa ga ne plača. Tovarna pa ga za nizko ceno ne da in problem je tu. Od pravočasne in kvalitetne izdelave vzorca je mnogokrat odvisno, kako teče proizvodnja v tovarni. Poglejmo še pozicije serije. Ali vložimo v to

vse sile z željo, da bi bili izdelki čimboljši. Mnogokrat temu ne posvečamo dovolj pozornosti.

Tretji problem pa je odvijanje proizvodnje. Tedaj se pričenjajo nevednosti, majhne napake, transportna škoda itd. Vsega tega bi bilo lahko manj. Med vsem proizvodnim procesom bi morali skrbeti, da bo izdelek res sposoben za izvoz, da na njem ne bo napak. Konkurenca v kvaliteti je na svetovnem tržišču velika. Vsako najmanjšo napako vidijo. Mnogokrat pa se dogodi, da izdelek res skrbno izdelamo, potem pa ga zaradi nepredvidnosti obtolčemo

pri slabi sestavi in slabem montiranju. Tudi z žeblijem pri pakiranju ga lahko tako poškodujemo, da izdelek ni sposoben za izvoz.

Izboljšati moramo samo te tri glavne probleme in prepričani smo lahko, da bo uspeh še večji. Pri tem moramo sodelovati vsi; nekateri pri pripravi tržišča, drugi pri pripravi na proizvodnjo in pri sami proizvodnji. Sleherni član kolektiva mora skrbeti za to, da bo njegovo delo res uspešno.

Sedaj, ko so mimo nas največje težave in poznamo probleme izvoza in prispevamo pri tem tudi, da dosežemo predviden plan izvoza in prispevamo pri tem tudi skupnim družbenim interesom.

TT

Nekaj o kadrovanju

V podjetju Brest smo prešli na novo organizacijo. Z novo organizacijo smo postavili večjo odgovornost pred posamezne službe, da bi tako dosegli večjo storilnost in rentabilnost. Z organizacijo posameznih služb je posebno poudarjena organizacija kadrovskega socialnega sektorja. Do sedaj smo posvečali premalo pozornosti sistematični in dosledni kadrovski politiki. Ker je podjetje relativno mlado, je delno upravičeno to, da smo največ pozornosti posvečali nadaljnji razširjeni produkciji in pri tem dosegli velike uspehe. O tem pričajo novi objekti in vrsta modernih strojev, ki jih ima podjetje. Ves ta hitri vzpon je bil rezultat prizadevanj in velike požrtvovalnosti večine članov kolektiva. Razvoj je bil mnogo hitrejši od notranje stabilizacije in organizacije.

Zaradi hitrice je bila večkrat zapostavljena kadrovska politika. Posledice nedosledne kadrovske politike že čutimo in se nam tudi maščujejo, predvsem smo to videli pri decentralizaciji delavskega upravljanja.

V podjetju je sedaj zaposlenih ca. 1200 ljudi. Pri takem številu zaposlenih mora biti kadrovska služba močna in dosledna in zelo tesno povezana z vsemi službami. Kadrovska socialna služba v podjetju ne sme reševati le socialne politike, temveč mora pomagati pri doseganju čim večjih ekonomskih uspehov podjetja. Pri organizaciji socialno kadrovske službe je v podjetju Brest napravljen precejšen korak. Od prejšnjega kampanjskega in stihijskega dela smo prešli k sistematičnemu in planskemu delu. Seveda smo šele v začetku in rezultati še niso vidni. Šele čez nekaj časa bomo lahko ugotovili pravilno in dosledno kadrovskega politiko.

V programu dela kadrovske socialne službe najdemo vse akcije, ki naj jih rešuje kadrovski sektor — trenutno in v perspektivi. Delovno področje kadrovskega sektorja je zelo obširno, saj zajema vrsto dejavnosti od izobraževanja, socialnega dela, delovnega razmerja, higienske tehnične varnosti, do analiz osebnih dohodkov in stimulacije ter analiz iz vseh omenjenih dejavnosti in izdelav osnovnih in perspektivnih planov kadrov.

Najvažnejše pri tem je izobraževanje, ki naj izhaja iz potreb. Zato moramo ugotoviti, koga in v kateri smeri bomo izobraževali. Kadrovska služba je zato ugotovi-

la po poslovnih enotah vse probleme tako, da se je pogovorila z inštruktorji in šefi služb in z njimi napravila razne analize in ankete. Izobraževanje je potrebno, saj je večkrat neznanje glavni vzrok za slabe uspehe v proizvodnji. S temi problemi morajo biti seznanjeni člani kolektiva. Morali pa bi biti s tem seznanjeni vodilni ljudje, ki jih problemi neposredno zadevajo. Zaradi tega je bila kadrovska služba mnenja, da vse to obravnavamo na strokovnem kolegiju po poslovnih enotah. Člani kolegija — strokovnjaki pa bi temu dali svoje pripombe in jih še dopolnili. Tako bi napravili izobraževalni plan, ki bi izhajal iz potreb. Pri tem nam lahko pomagajo le strokovnjaki, ki so vključeni v proizvodnjo.

Velika naloga, ki čaka kadrovske službe, je izdelava plana osnovnih in perspektivnih kadrov na podlagi gospodarskega načrta podjetja. Ovira nas pri tem to, ker ni še izdelan gospodarski načrt. Osnovni plan pa bomo lahko izdelali le na podlagi trenutne situacije.

Kadrovske socialna služba mo-

ra tudi pravočasno preskrbeti potreben kader in ga predhodno strokovno usposobiti za proizvodnjo, t. j. za določeni cikel proizvodnje, na podlagi proizvodnega plana.

Kadrovska služba mora v ta namen izdelati enotno kartoteko po poslovnih enotah, v kateri bodo poleg splošnih podatkov vsi podatki o usposobljenosti in nagnjenosti za opravljanje določenega dela ter napredovanja v podjetju. Evidentirani bodo tudi vsi tečaji in seminarji v podjetju in izven podjetja za vsakega člana kolektiva. Tako bomo lahko razporedili delavce v proizvodnji in vodilni kader. Da doseže vse to, bo morala kadrovska služba še veliko delati, pa kljub temu ne bo mogla vsega opraviti sama. Še vedno se bomo morali obračati na podjetja, ki so s tem že daleč pred nami in iskati pomoč pri zavodih, ki se s to problematiko poglabljeno ukvarjajo.

Možnosti so dane, perspektive so velike, živimo pa v prepričanju, da bomo izpolnili naloge, ki jih postavlja pred nas družba.

Od načrta do končnega izdelka

V novejšem času dostikrat slišimo besedo proizvodnja, naj bo to, če poslušamo radijski sprejemnik, na raznih sestankih ali pa izven tovarniškega življenja, povsod razpravljamo o proizvodnji. Če hočemo izdelati določen artikel, naj bo to galanterijski, ali pa najmodernejši pohištveni izdelek, je potrebno, da imamo za to primerno opremo, zgradbe in stroje. Toda to še ni dovolj, imeti moramo tudi surovine. Ko imamo vse to, je naša dolžnost, da vse našeto racionalno izkoristimo. Ni vseeno, kaj proizvajamo. Čimbolj je proizvod zahteven, tem več je priprav, da se proizvodnja nemoteno odvija. Proizvodnja teče po določenih načrtih. Zato imamo vzorce in vso potrebno dokumentacijo, tehnične opise, detajle, delavniške risbe, šablone, rezila itd. Brez dobrega predhodnega študija ter analiz gotovo zadenemo na težave, ki negativno vplivajo na proizvodnjo ter je s tem tako storilnost kot kvaliteta slabša. Ob pravilni organizaciji lahko ugotovimo, kdaj bo proizvod izdelan, kar je potrebno, saj lahko le tako kupcu pravočasno nudimo zaželeno blago. Najprej je torej po-

trebna teoretična obdelava na podlagi katere usmerimo proizvodnjo. Brez tega si ne moremo misliti serijske proizvodnje. Večkrat pa kljub temu naletimo na napake, ki se pojavijo šele med proizvodnjo, te moramo seveda takoj odstraniti. Ena naših glavnih nalog pa je, da so vzorci, ki jih damo na vpogled raznim kupcem kvalitetno izdelani, saj je v našem interesu, da si pridobimo kupca, obenem pa zagotovimo proizvodnjo za naprej. Včasih se primeri, da izdelamo na desetine raznih vzorcev, uporabimo pa jih samo četrtino. Obenem z izdelavo vzorca moramo napraviti tudi predračun, kalkulacijo, kjer, ugotovimo, kolikšna je cena predmeta. Tudi tu večkrat zadenemo na ovire, če so proizvodni stroški previsoki in kupec na to ne pristane.

Tržišče je iz dneva v dan zahtevnejše ter stremi po cenenem in kvalitetnem blagu, konkurenca je vedno večja.

Vsled tega je potrebno, da tako posredne kot neposredne proizvajalce čimbolj strokovno usposab-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Taki prizori iz dneva v dan

jo še široke možnosti razmaha tako v količini, kvaliteti in konkurenčnosti.

Ko gledamo ta razmah, se lahko vprašamo: smo storili vse, da bi še izboljšali svoje izdelke, namenjene izvozu. Ugotovili bomo, da ne.

Poglejmo, kje se da še kaj napraviti! Začnimo kar pri inozemskem tržišču. Še in še smo odvisni od modelov, ki jih prinaša kupec, ker lastnih še nimamo. Morda je temu vzrok količina, morda premalo arhitektov, ki bi poznali potrebe tržišča. Naše izvozne organizacije še zdaleč niso storile vsega, da bi zajele čim večje tržišče, slabo ga poznajo, prav tako mi v podjetju. Izvoz je na videz velik, ob svetovni potrošnji pa silno majhen. Veliko izvažamo v Ameriko, pa je naš izvoz v ZDA komaj 1 % celotne nabave pohištva iz uvoza. Mi pa rabimo veliko tržišče, samo treba ga je najti. Težnja k samostojnemu izvozu je del tega prizadevanja.

Predpisi so eno, praksa pa drugo

Gradnja stanovanj se je v zadnjih letih na področju občine zelo razmahnila in prav gotovo precej vplivala na izboljšanje življenjske ravni prebivalstva. Z združenimi sredstvi investitorjev ObLO, Bresta, Gradišča, Zdravstvenega doma, Posredovalnice za delo in Škocjana je zrasel mogočen trinadstropni objekt nasproti ObLO; o čemer smo že pisali. Po dogovoru investitorja z izvajalcem del — gradbenim podjetjem »Gradišče« iz Cerknice — bi morali stavbo že dograditi. Pogodba ni bila sklenjena in z gradnjo še nadaljujejo. Oviral pa je gradnjo predvsem neugodno vreme v prvih mesecih letošnjega leta. Navzlic temu je eno od treh stopnišč že dograjeno. Investitorji se še niso sestali in domenili o razdelitvi stanovanj. Razdelili si jih bodo po višini prispevka. Tudi tehnični prevzem dograjenega stopnišča še ni bil izvršen in potrjen s potrebno odločbo o prevzemu, zato je vsaka vselitev v stavbo nedovoljena in protizakonita. Nikakor ne moremo mimo tega, da nekateri tovariši zlorabljajo in kršijo predpise na račun individualnih težej, kot se je to zgodilo na prvem stopnišču omenjene stavbe. Ta prekršek je napravil član kolektiva »Brest« Cerknica z vednostjo in verjetno tudi odobritvijo vodstva podjetja. Stranka se je preselila v novo stavbo iz dosedanjega štirisobnega stanovanja v nedeljo in takrat gradbena inšpekcija ni mogla zaslediti prekrška, toda iz urada gradbenega inšpektorja se vidi prav naravnost na okna z zavesami sredi stavbe v surovem stanju nasproti ObLO, pa tudi drugače so inšpektor in drugi organi ObLO o tem dogodku dobro obveščeni. Vedo še celo več, da so izvajalci spremenili načrt in so garsonjero poleg stanovanja spremenili v četrto sobo kršilca predpisov. Tako poslovanje gradbenega inšpektorja prav

gotovo organom občine ni v korist niti v pohvalo. Inšpektor zatrjuje, da ve še za vrsto podobnih primerov drugod v občini. Ob tem se lahko vprašamo: Čemu je sploh gradbena inšpekcija? Obenem pa lahko ugotovimo, da sta bili napisani prav iz te plati ena ali dve prijavi, da sta oba zbora grajala tako poslovanje v preteklem obdobju, a vse ni nič zaleglo. Take dogodke, re-

gistrirane le v negodovanju naših volivcev, bosta lahko oba zbora še leta grajala in odkrivala nedelavnost inšpekcijskih služb. Vsekakor mora nekdo ugrizniti jabolko in poiskati krivce tudi za ta primer in vprašati vodstvo podjetja »Brest«, kdo izmed investitorjev je privolil v to, da si prvi lastijo skupna sredstva investirana v nova stanovanja. Osat

Delo večerne politične šole končano

Kakor lani je tudi letos delovala pri Delavski univerzi Cerknica večerna politična šola. V šolo so hodili pretežno mladi ljudje iz naših tovarn. Največ in najbolj redni so bili slušatelji iz tovarne povišstva »Brest« Cerknica, Martinjaka in Marofa. Med letom je precej slušateljev zaradi neresnosti in preobremenjenosti v službi odpadlo.

Ta organizacijska oblika šole najbolj ustreza našim razmeram. Slušatelji so si dvakrat tedensko, najprej na predavanjih in še na diskusiji, pridobili precej znanja, ki ga bodo morali sedaj v praksi uporabiti na raznih odgovornih položajih. Vsi slušatelji, ki so napravili izpit, so morali predložiti izpitni komisiji seminarsko nalogo, v kateri so samostojno izdelali posamezna vprašanja iz zgodovine delavskega gibanja ali ekonomike posameznih podjetij, zunanje politike itd. Seveda je morala komisija v ustnem delu izpita še posebej preveriti, ali so bili slušatelji pri izdelavi naloge samostojni ali ne.

Izobraževanje teh slušateljev pa z izpiti ne sme biti končano. Šola naj bo podlaga za nadaljnji individualni študij. Treba pa jih bo stalno spremljati pri njihovem delu in napredku. Večkrat jih bo

treba sklicati na razne akcijske seminarje, posvete itd.

Program, ki je bil v celoti obdelan, je bil po mnenju slušateljev in predavateljev zelo konkreten in razumljiv vsem slušateljem. V času šole smo program dopolnjevali z aktualnimi predavanji.

Za v bodoče pa bo treba bolj utrditi vodstvo šole in si v vodstvo šole zagotoviti čimbolj stalni kader. oj

ZOBOZDRAVSTVENA AMBULANTA — DOBRODOŠLA

V maju je začela s svojim delom v zdravstvenem domu v Starem trgu zobozdravstvena ambulanta, ki so si jo zavarovanci že dolgo časa želeli. V zobozdravstveni ambulanti ordinirajo ob torkih, četrkih, petkih in sobotah dopoldne; v ponedeljkih in sredo popoldne od 13. do 19. ure pa je ambulanta namenjena predšolski in šolski mladini. Sedaj ne bo treba prebivavcem Loške doline več hoditi k zobozdravniku v Cerknico, Logatec, Postojno ali Ljubljano. Hkrati bodo razbremenili tudi zobno ambulanto v podjetju Kovinoplastika Lož, ki je razen članov kolektiva sprejemala tudi druge paciente. S. B.

POŽIVILI TELESNO-VZGOJNO ŽIVLJENJE

Telesno-vzgojno dejavnost pri društvu Partizan v Starem trgu so poživili. Doslej je namreč primanjkovalo vodniškega kadra. Zdaj pa so vsi oddelki dobili voditelje, ki s člani redno vadijo po dvakrat tedensko in se pripravljajo na telovadno akademijo, ki bo v prvi polovici meseca junija. Sedaj vadi v društvu okoli 100 telovadcev.

Pri študiju

Informacije iz kolektiva za kolektiv

V prizadevanju za znanje

V podjetju »Brest« je napravilo izpit za kvalifikacijo preko 100

OD NAČRTA DO KONČNEGA IZDELKA

(Nadaljevanje s 6. strani)

ljamo na delovnih mestih. Za delavce, ki delajo na zahtevnejših delovnih mestih, bi morali organizirati kratke seminarje, na katerih bi se naučili samostojno čitati razne detajle, delavniške risbe, ter pripravljati stroje. Tudi na ta način bi proizvodnjo kvalitetno in kvantitetno izboljšali.

Zavedati se moramo vsi, da je vsak, ki je vključen v proizvodnjo, gospodar svojega delovnega mesta ter mora gospodariti z vsem, kar mu je dano na razpolago tako, kakor da je njegova last. Šele na ta način smo lahko prepričani, da bomo lahko konkurirali tako na domačem kot na tujem tržišču.

MM

članov ZB, od teh 18 članov za visoko kvalifikacijo. Vsi člani so obiskovali enomesečni tečaj. Tečaji so bili prirejeni v Tovarni povišstva Cerknica, Martinjaku in na Marofu. Učni program na tečaju je obsegal strokovne predmete: tehnologijo lesa, strojstvo, strokovno računstvo, organizacijo dela, higiensko-tehnično varnost in zakonodajo. Na tečaju so predavali strokovnjaki iz lastnega podjetja.

Zanimanje za predavanja je bilo zelo veliko, čeprav so bili nekateri tečajniki že starejši. Udeležba na tečaju je bila skoro st odstotna.

Med tečajniki je bilo precej žena, ki so bile še posebej pridne.

Vsi tečajniki so napravili izpit v podjetju pred okrajno izpitno komisijo. Tečajniki so se na izpite resno pripravljali, saj je pri večini vladala študentovska izpitna psihoza s precejšnjo »tremo«. Izpit je obsegal teoretični in praktični del. Pri teoretičnem delu so kandidati poleg ustnega izpita

ŽIVLJENJE v „Brestovem“ domu

Ob vznožju Slivnice, kjer je Brestovo naselje, stoji lepo urejen Brestov samski dom.

Ker je ta dom samski, živi v njem največ mladih ljudi. Vsi so zaposleni na obratih podjetja »Brest« Cerknica. Na pobudo mladinske organizacije smo v domu uredili mladinsko klubsko so-

pisali pismeno nalogo iz slovenskega jezika in strokovnega računstva.

Štiričlanska okrajna izpitna komisija je dobila lep vtis, saj je večina kandidatov zelo dobro odgovarjala, kar je prav gotovo rezultat dobre priprave na izpit in dolgoletno izkustvo, pridobljeno v podjetju.

Diplome in spričevala, ki so jih prejeli člani, so odraz prizadevanj in znanja.

SM

bo. Največ zaslug za to imajo mladinci iz doma. Izdelali so program družabnih večerov in potrebnih sredstev za opremo. Ker je delavski svet podjetja uvidel pripravljenost mladine, je določil precejšnja sredstva za nabavo inventarja. Tako so si v domu nabavili nov televizijski sprejemnik, klubske mize in stole, v bodočnosti pa bodo napravili še knjižno omaro. V tej sobi bodo ob večerih spremljali televizijske programe, igrali šah ter čitali knjige in revije.

Čeprav mnogi mladinci za to še ne vedo, saj klubska soba ni namenjena samo mladini iz doma, pač pa tudi ostalim mladincem pri podjetju. Kakor povsod, so tudi tukaj začetne težave, nekateri ne razumejo in poskušajo delo onemogočiti, vendar mladina upa, da bo vse težave premagala.

TN

Staja na Slivnici bo kmalu sprejela pod streho prve »goste«

Kaj delajo zadružniki

Zaradi velikih organizacijskih sprememb v času združevanja zadrug v naši občini je skoraj utihnila beseda o vsakdanjem življenju in delu zadružnikov. Kljub temu pa je gospodarsko življenje dokaj razgibano. Na prostranih zadružnih njivah poje 17 traktorjev, ki režejo prve brazde gospodarskega napredka v tej panogi. To priča, da arondacija zadružnih zemljišč dobro napreduje in nam prinaša prve rezultate umnejšega gospodarjenja.

Mnogim kmetom je zadruga zamenjala kmetijska zemljišča in jim jih dodelila izven arondacijskega kompleksa. Še več pa je takih, ki zaradi pomanjkanja delovne sile sami ne morejo več obdelovati zemlje in zato so jo dali v zakup zadrugi za daljšo dobo. Ker ima zadruga tri večje živinorejske obrate, bo na zemljiščih, ki si jih je do sedaj uredila, pridelovala predvsem krmske rastline. Na teh obratih je zadruga posadila 20 ha semenskega krompirja zgodnjih jedilnih sort, 17 ha žitaric, 10 ha silažne koruze in 8 ha graharic. Ostala zemljišča pa bo izkoriščala za košnje. Ureja tudi 20 ha velik čredni pašnik za krave in 110 ha velik pašnik za ostalo živino.

Sedaj ima zadruga na svojih živinorejskih obratih 600 glav govedi, pretežno mladih pitancev. Z dograditvijo in izpopolnitvijo potrebnih objektov pa bo po perspektivnem planu povečala stalež živine na 1400 glav. Živinorejska proizvodnja v takem obsegu bo za našo kotlino precejšnjega pomena. Že sedaj se uvršča zadruga med najmočnejše gospodarske organizacije v občini z lastnim prometom ca. milijardo dolarjev. Ta promet bo ustvarila s svojo lastno proizvodnjo in z odkupljenimi količinami raznih kmetijskih pridelkov in gozdnih proizvodov od zasebnih kmetijskih proizvajalcev.

Pri vsem tem delu se srečujejo s težavami, ki jih nikjer ne manjka. Najbolj pogoste so pri blagovnem prometu. To pa zaradi tega, ker so privatni proizvajalci vse premalo povezani z zadrugo. Mnogo je takih, ki sodelujejo z zadrugo samo takrat, kadar sami ne morejo plasirati tržnih viškov. Če zadruga vsled objektivnih razlogov ne more prodati blaga, je deležna najstrožje

kritike, ki je pa vedno ne zasluži. N. pr.: Pred dobrimi 10 dnevi je zadruga odkupovala krompir po 28 din za kg, tedaj so kmetovalci trdili, da ga nimajo. Vzrok je bil v tem, da niso vedeli, koliko ga bodo rabili za seme. Sedaj so ga posadili in bi radi vnovčili viške. Medtem pa je cena krompirju padla in ga je težko prodati. Takša sprememba nastopi v nekaj dneh. Pridelovalci bi morali razumeti, da imajo nekateri kmetijski pridelki značaj sezonske prodaje, zato jih morajo ponuditi v prodajo pravočasno.

Podobne težave nastopajo tudi pri odkupu sena letos, le da so tu objektivni vzroki zakaj zadruga ni odkupila vseh ponudnih količin. Imeli nismo dovolj skladišč in prehitela so nas poljska dela, ki jih ni mogoče odložiti. Kljub omenjenim težavam je zadruga odkupila v prvem četrtletju 110 ton krompirja in 350 ton sena. Poleg tega je prodala iz zaloga prejšnjega leta 80 ton semenskega krompirja in 415 ton sena.

S prodajo živine iz lastne proizvodnje in iz odkupa je prva dva meseca slabo kazalo. Z mesecem marcem se je tržišče odprlo tako, da smo prodali v mesecu aprilu akordno količino živine — 245 ton. Promet z lesom je bil v tem četrtletju precej šibak, saj je zadruga odkupila le 4120 kub. metrov lesnih asortimentov. Zaradi povečanega izvoza rezanega lesa je veliko povpraševanje po jelovi hlodovini. Da bomo zadostili potrebam lesno-predelovalne industrije, bo potrebno pohiteti z odkazilom lesa za posek. Gozdni posestniki pa bodo morali v sodelovanju z zadrugo poskrbeti za čim hitrejšo dostavo lesa na lesno-predelovalne obrate. V zasebnih gozdovih večinoma skrbijo za posek in spravilo sami posestniki. Ugotavljamo, da v mnogih primerih les listavcev nepravilno krojijo in s tem zmanjšujejo vrednost lesa. Tako so pri prodaji oškodovani sami in vsa skupnost. Zato naj vsi tisti, ki tega dela ne obvladajo, vprašajo za nasvet področne manipulantne in izpostave zadruga.

Iz vsega tega vidimo, kako potrebno je utrditi in razvijati sodelovanje med zadrugo in zadružniki, da bomo lažje kos težavam, ki jih v gospodarskem življenju vsak dan srečujemo.

A. K.

Šola naj vzgaja ljudi za življenje

Novi zakon o finansiranju je nedvomno veliko prispeval k čim večji demokratizaciji in nadaljnjemu procesu osamosvajanja šol. Del tega zakona je s kategorizacijo šol stopil v življenje in dobil osnovo tudi na našem področju. S tem, da so šole razporejene v tri kategorije, je dano šolskim odborom in delovnemu kolektivu na vseh naših šolah to, da popolnoma samostojno razpolagajo s sredstvi. Pri kategorizaciji smo upoštevali ekonomsko analizo stroškov na enega učenca po posameznih šolah in na osnovi tega, udeležbo vsake šole v občinskem skladu za šolstvo. Pri posameznih vrstah šol so ti zneski (stroški na enega učenca) različni. Družba pa zahteva, da dobijo otroci na vseh šolah enako izobrazbo. Res je to, da so pogoji v nepopolnih šolah težji kot v centralnih šolah. Svet za šolstvo že pripravlja, da bi omogočil prevoz otrokom iz oddaljenih krajev. Otroci iz takih krajev bi po končani šoli lahko nadlajevali šolanje naprej ali pa se vključili v proizvodnjo z veliko večjim znanjem.

S kategorizacijo pa je storjen še prvi korak v konkretizaciji zakona o finansiranju šolstva. Šole že pripravljajo pravilnike o delitvi dohodka tako, kot so to delali vsa leta nazaj delovni kolektivi v proizvodnji. Prosvetni delavci po sprejetju pravilnika o delitvi osebnih dohodkov ne bodo več državni uslužbenci, ampak družbeni delavci. Družba pred naše šole postavlja zahteve, da vzgajajo sodobnega socialističnega državljana in za to opravljeno delo bo naš prosvetni delavec tudi dobil svoje prejemke. Eden od osnovnih kriterijev pri izdelavi pravilnikov je bil delovno mesto in uspeh na tem delovnem mestu. Upoštevati pa je treba tudi delovne pogoje, izobrazbo, stalnost na delovnem mestu itd.

Največji poudarek pa je treba dati na kvaliteto učiteljevega dela in uspeh, ki ga pri svojem delu doseže. Na splošno so vsi delovni kolektivi zelo smotno začeli sestavljati pravilnike. Pri izdelavi pa bi moral sodelovati širši krog ljudi. Osnutke so skoraj po vseh šolah naredili upravitelji. Pojavlja pa se tudi to, da nekateri, predvsem starejši učitelji, z nerazumevanjem gledajo na novi način delitve dohodka.

S pravilniki, ki so upoštevali našete kriterije, bo vsak plačan po delu, ki ga opravi. Mlad učitelj, ki ima že nekaj prakse, bo mogoče vzgajal bolj sodobne kadre kot star in zakaj bi bila razlika v njihovih prejemkih. Res je to, da je stari uslužbenski sistem stimuliral samo službena leta in so starejši učitelji bili kot začetniki tudi slabo plačani. Če pa ima nekdo toliko in toliko let prakse, ima toliko več izkušenj, bo tudi lahkotno dosegal boljše rezultate, bo dosegal boljše kvalitete in bo po temtaku tudi več dobil v giblijem delu prejemkov. Ravno zaradi tega bodo morali učiteljski kolektivi iti v to smer, da dajo čim več fonda za osebne prejemke na gibliji del. Po nekaterih šolah so napravili tako, da so zelo visoko točkovali službena leta. Mislim, da tisti niso pravilno razumeli vsebine novega načina delitve dohodka.

S kategorizacijo so nekatere šole na ugodnejšem položaju kot nekatere. Ponekod imajo toliko učencev, da jih bodo zelo ugodno razporedili na oddelke. To bo mogoče trajalo eno šolsko leto. V naslednjem letu pa bo lahko taka šola v najslabšem položaju v občini. Zaradi tega bodo morale šole, če hočejo dobro gospodariti s sredstvi, prihraniti ta sredstva, ki jim ostajajo, ali pa napraviti pravilnik o delitvi čistega dohodka. Ta bo razporejal sredstva, ki jih bo šola dobila iz sklada za šolstvo in lastnih sredstev na:

1. materialne izdatke,
2. investicijski sklad,
3. na sklad za osebne dohodke,
4. na rezervni sklad.

Iz rezervnega sklada bi šole črpale sredstva v naslednjem letu, če bi prišlo do neugodnega položaja pri razporeditvi učencev na oddelke.

Cilj naših prizadevanj pa bo moral iti v to smer, da nudimo vsem otrokom v naši občini šolanje na popolnih osnovnih šolah in jim omogočimo, da pridobijo vsi enako izobrazbo. Popolnim osnovnim šolam pa moramo omogočiti ugodnejše materialne pogoje in si prizadevati, da bo kvaliteta pouka čim višja in da bodo pedagogi vzgajali take kadre, ki jih naša družba rabi.

jo

Žagarske usluge le še v družbenem sektorju

Na področju občine Cerknica smo imeli doslej 10 žag — venecijank, ki so rezale les za potrebe kmetovavcev. Le-te so bržkone žagale več, saj so lani rezale okoli 3.146 m³ lesa, s čimer se je razvila tudi nedovoljena trgovina. Hkrati pa žage niso bile tehnično opremljene tako, kot predvideva pravilnik o tehnični opremljenosti žagarskih obratov. ObLO Cerknica je zahteval, da do 25. aprila posamezne žage tehnično opremijo tako, kot predvideva pravilnik. Pristojna inšpekcijska služba je 6. in 7. maja omenjene žagarske obrate pregledala in ugotovila, da noben obrat nima ustrezne tehnične opreme. Na

osnovi tega so pristojni organi ObLO Cerknica prepovedali nadaljnje obratovanje na vseh desetih žagah venecijankah.

Da s tem ne bi napravili gospodarske škode kmetovavcem, ki potrebujejo rezan les za lastne potrebe, bodo odslej žagarske usluge v občini opravljala štiri podjetja: za področje Loške doline — Podjetje »Gaber« v Starem trgu, za Bloško planoto »Elektrožaga« v Novi vasi, za Rakek okoli tovarna »Tisa« na Rakeku in za Cerknico ter okolico tovarna pohištva »Brest« Cerknica.

Dim

Pridelujmo kakovostno krmo

Večkrat se sprašujemo, čemu nam živina ne uspeva, zakaj krave ne dajo več mleka, ko jim vendar nudimo dovolj krme. Pri tem pozabljamo na hranilno vrednost krme in vrednotimo samo količino. Vrednost krme ocenjujemo po količini hranilnih snovi. Teh je največ pri travinju nekako v šestem tednu starosti, seveda pri urejenih in negovanih travnikih. Zatorej bi morali uravnati košnjo na čas, ko je v travi največ gospodarsko pomembnih hranil. V praksi pa ne upoštevamo tega načela in kosimo mnogo kasneje deset, dvanajst ali celo več tednov staro travo; po navadi tedaj, ko so glavne trave v ruši že odcvetele. Količinsko smo sicer pridelali tako več krme, po hranilnih snoveh pa že močno oslabiljeno. Kakovost krme zavisí od mnogih drugih činitelev, ki so v medsebojni odvisnosti (gnojenje, količina talne vlage, temperature, rabe itd.). Ker navadno ne nudimo travnikom vsega tega, kar potrebujemo, tedaj je pač kakovost krme odvisna predvsem od časa košnje in pozneje od načina konzerviranja. Od vseh načinov konzerviranja trav je najslabše sušenje na tleh, ki pa je obenem najbolj razširjeno. S sušenjem na tleh izgubljam veliko hranilnih snovi, v neugodnem vremenu celo do 60 % njihove vrednosti. Poleg tega zahteva sušenje na tleh obilo ročnega dela, kar podražuje proizvodno ce-

no. Krmo, sušeno na tleh, torej ne moremo smatrati, kljub pravočasni košnji, za dobro.

Mnogo boljši način je sušenje na sušilih, kjer so izgube hranilnih snovi precej manjše (do 20%). Udomačeno je sušenje lucerne na ostrnicah — predvsem v Loški dolini. Za sušenje trav in deteljine so najbolj primerna žična sušila, na katere zdevljamo večje količine krme razmeroma dovolj hitro. Detelje in tudi trave sušimo poleg ostrnic še na ostalih lesenih sušilih različnih oblik (piramide, enojne ali dvojne stene, kozolci itd.). Krma, sušena na tak način, vsebuje več hranilnih snovi, sušenje je skoraj neodvisno od vremena in tudi po količini so manjše izgube. Sicer zahteva sušenje na sušilih nekaj več investicij, ki pa se bogato obrestujejo.

V svetu, pa tudi pri nas na večjih posestvih, je poznano sušenje krme v sušilnicah z vročim ali hladnim zrakom. To je zaenkrat najdražji način sušenja, vendar daje najkvalitetnejšo voluminozno krmo.

Vidimo torej, da dobimo dobro krmo, bogato s hranilnimi snovmi, le s sušenjem od tal. Z dosežnim načinom spravila, to je s sušenjem krme na tleh, si ne damo zagotovila za pridelovanje kvalitetne krme in s tem tudi ne za večjo produktivnost naše živinoreje.

R. B.

Z zatiranjem krompirjeve plesni in koloradskega hrošča povečamo pridelek krompirja

Krompir je najbolj razširjena njivska kultura na področju naše občine. Današnji povprečni pridelek 180—200 stotov na 1 ha lahko s malo več skrbi podvojimo. Za boljšo obdelavo in izdatnejše gnojenje je v letošnji sezoni že prepozno. Zato se pomudimo le pri zaščiti krompirjevih nasadov.

S kemičnimi sredstvi uspešno zaščitimo zelo razširjeno in nevarno bolezen krompirjevo plesen, ki v ugodnih, nekoliko vlažnih vremenskih prilikah povzroči veliko škodo na krompiriščih. Po podatkih iz prejšnjih let lahko pričakujemo prvi pojav krompirjeve plesni v drugi polovici junija. Obvestila o nastopanju bolezni bomo dobivali preko radijskih oddaj in z občinskimi oglasi na oglasnih deskah. Zatirali bomo krompirjevo plesen z bakrenim apnom. Zato naj se kmetovavci predhodno preskrbe pri KZ s tem zaščitnim sredstvom. Podrobna navodila dobi ob nakupu. Računati moramo, da se škropljenje proti plesni opravi 3—4 krat. Za enkratno škropljenje potrošimo 5—7 kg bakrenega apna na 1 ha.

Istočasno s zatiranjem krompirjeve plesni največkrat lahko uničimo koloradskega hrošča, ki se je pri nas že močno razširil. Tega bomo zatirali z lindan oljem, katerega imajo zadrage prav tako na zalogi. Najuspešnejše je škropljenje ob pojavu ličink. Na 1 ha potrošimo 1,5 kg lindanovega olja. Za ostala zaščitna sredstva se pozanimajmo pri zadrugah.

Bodimo toliko skrbni in zavarujmo naša krompirišča, ker le s korenitim uničevanjem plesni in koloradskega hrošča, lahko pričakujemo obilen pridelek. Minimalna denarna sredstva, ki jih bomo potrošili za škropiva, se nam bodo obrestovala.

I. J.

FRANCE ŠUŠTERŠIČ:

Vražji vrtec

Publicist France Šušteršič, naš rojak, glavni urednik revije Borec in avtor številnih črtic in dokumentarnih sestavkov iz NOB, je pred leti napisal knjigo o znani partizanski akciji v Postonjski jami. Zdaj je tov. Šušteršič napisal novo delo, ki je izšlo v knjižni zbirki Dokazi pri založbi Borec v Ljubljani. To je knjiga z naslovom Vražji vrtec. Avtor jo je posvetil ne samo enemu največjih zločinov okupatorja nad prebivalstvom v takratni Ljubljanski pokrajini — pokolju prebivalcev Babnega polja v Vražjem vrtcu julija 1942 — temveč osvobodilnemu gibanju v tej vasi in Loški dolini sploh. Zato je to knjiga, ki bi jo morali prebrati vsi prebivalci Notranjske, posebno iz Cerkljske doline, Loške doline, Blok in jo bravcem prav toplo priporočamo.

Svojo knjigo »Vražji vrtec« začel avtor s prikazom socialnih in političnih razmer v Babnem polju in Loški dolini neposredno po prvi svetovni vojni, ko so biv-

Program delavske univerze v Cerknici je za letošnje šolsko leto že presežen

Uspešno izobraževanje

Bolj kot na vseh drugih področjih, se je zadnja leta povečala dejavnost v cerkniški občini na področju izobraževanja. Glavna zasluga za to gre delavski univerzi v Cerknici, ki je po priključitvi občine Loška dolina uspešno razširila svoje delo tudi na te kraje. Zanimivo je, da jih organizira DU. Pionirska dela na področju izobraževanja je izpolnil tov. Janez Ottoničar, ki je še vedno duša delovanja DU.

Letos je bila organizirana politična šola, predavanja so končana in, slušatelji so izbrane teme že zagovarjali. Za uspešno končano šolo bodo prejeli ustrezna spričevala. Kljub slabemu obisku bodo politično šolo še organizirali.

Seminarji o novem finansiranju šol in šolski reformi so zelo uspešni. Prav tako tudi seminarji za sekretarje ZK in za vodstvo mladinskih aktivov. Tako so se mladinci seznanili z osnovnimi nalogami mladine v komunah. Na večini teh seminarjev so predavali strokovnjaki iz zavoda za pedagoško službo.

Zamisel, da bi organizirali šolo za življenje, je pokazalo zelo dobre rezultate. V Cerknici in v Starem trgu je bilo doslej po 7 predavanj, na vsakem je bilo preko 10 mladincev. Prav gotovo bo tudi ponovitev te šole doživela uspeh.

Šola za starše, ki ima namen seznaniti starše z vzgojnimi prijemmi in opozoriti na napake v vzgoji, je bila organizirana v Cerknici in na Uncu.

Vodstvo DU je sklenilo poživiti kulturno delo tudi v bolj oddaljenih krajih. Doslej so bila v teh krajih le zdravstvena in potopisna predavanja. Prebivalci pa želijo tudi kino predstav. Program filmov potujočega kina je bil že objavljen v Glasu Notranjske. Nadaljnja razširitev območja pa bo odvisna od predstav, ker sloni vsa organizacija na ekonomskem

računu. Delavska univerza se trudi, da bi pridobila čimveč sodelavcev iz občine, ker so stroški za strokovnjake iz Ljubljane zelo veliki. Precejšnje breme nosi tudi upravni odbor, ki usmerja program in pomaga pri organizaciji.

Redno denarno pomoč daje sklad za šolstvo, mnogo sredstev pa ustvarjajo s šolninami in raznimi prispevki.

Za prihodnost pripravlja DU jezikovne tečaje iz knjigovodstva. Če bo dovolj zanimanja, bodo organizirali tudi administrativni tečaj.

Ze dalj časa čutimo potrebo po družbeno-politični vzgoji delavskih svetov. Presenetljivo je, da je najmanjše zanimanje za delo DU ravno v Cerknici. Vsekakor je potrebno, da družbeno-politične organizacije skušajo čimprej rešiti ta problem.

MaD

JUNIJA SELITEV »KOVINOSERVISA«

60-članski kolektiv »Kovinoservisa« z Rakeka se že vrsto let stiska v pretesnih nehygieničnih prostorih, ki postajajo glavna ovira pri razvoju podjetja. Lansko jesen so sklenili, da se bodo preselili na Uncu in takoj pričeli z adaptacijo novih prostorov. Selitev bo veljala okrog 8 milijonov, ki pa bodo kmalu vrnjeni s povečanim proizvodnjo, ker so prostori na Uncu mnogo širši in ugodnejši za sodobno opremo. Vodja delavnic tov. Ban je povedal, da bodo proizvodnjo preusmerili v kooperacijo z nekaterimi podjetji. Izkušnje z Agrostrojem iz Ljubljane so pokazale dobre rezultate.

Prebivalci Rakeka so mnenja, da bi v sedanje prostore selili te-
lovadnico.

MaD

zive v poletju 1942, ki se je za Babno polje končala tako tragično, saj so pobili najprej 12 in potem še 40 moških in fantov v Vražjem vrtcu, požigali vasi in internirali vse moške. Poleg podrobnega prikaza tega žalostnega dogodka v Vražjem vrtcu riše avtor še čas do italijanske kapitulacije. Tako je ob osrednjem dogodku v Vražjem vrtcu piše tov. Šušteršič v svoji knjigi pregled osvobodilnega boja v Babnem polju in Loški dolini do septembra 1943.

Knjiga »Vražji vrtec« je dokumentarna knjiga, vendar se bere kot napet roman. Napisana je mojstrsko, živahno in izredno zanimivo, tako da jo bravec ne odloži, preden je ne prebere. Pisateljevo pripovedovanje je izredno plastično, s stopnjevanjem napetosti, prepleteno z dialogi in osebnimi spomini nekaterih neposrednih udeležencev dogodkov.

Tako je »Vražji vrtec« nadvse zanimiva pa tudi poučna knjiga, ki zaradi orisa tako pomembnih dogodkov na koščku slovenske zemlje zasluži vso pozornost. Zato ni dvoma, da bodo slovenski bralci, posebno z našega področja, z zanimanjem segali po njej.

S. R.

Enajstotica mladih nogometašev cerkniškega kluba »Slivnica« lepo napreduje

Tekmovanje v krosu

Letošnje leto je občinska zveza za telesno kulturo cerkniške občine prvič organizirala razna tekmovanja v počastitev tedna mladosti. V nedeljo 13. maja so se člani društev TVD Partizan in pionirji z osemletk pomerili v krosu. Tekmovavci so bili iz štirih društev naše občine.

Drobne deževne kaplje niso prav nič skalile tekmovavnega vzdušja na startu ob novi šoli v Cerknici. Nestrpnosti je bilo konec, ko je starter spustil člansko ekipo na progo, ki je bila dolga 1.500 m in zaradi spolkosti še posebej naporna. Kmalu za člani so tekmovali mladinci, ki so s svojo zagrizeno borbo dosegli skoraj isti čas kot člani. Največ tekmovavcev pa je bilo pionirjev, ki so tekli 400 m. Po ostrem startu so se razvrstili in mesta obdržali do zadnjih 50 m. Tedaj so mladi tekmovavci zbrali vse moči ter skušali pred ciljem popraviti svoj plasma.

Iz vzdušja na cilju smo spoznali, da si mladina takih tekmovanj še želi in občinska zveza za telesno kulturo namerava pripraviti še več takih tekmovanj. Tekmovavci in ekipe bodo dobili za najboljša mesta diplome in priznanja občinske zveze za telesno kulturo.

Rezultati tekmovanja:

Člani:

1. Podobnik Anton
2. Zalar Franc oba TVD Partizan Rakek

Mladinci:

1. Maticič Jože
2. Truden Stane oba TVD Partizan Grahovo.

Pionirji:

1. Zupančič Franc TVD Partizan Nova vas

2. Drobnič Slavko TVD Partizan Cerknica

3. in 4. mesto pa si delita Kranjc Anton TVD Partizan Cerknica in Oražem Franc TVD Partizan Nova vas. MaD

BREZ STRAHU
ZARADI ČEVLJEV

Kolektiva čevljarstva podjetja »Obutev« na Rakeku, ki je imel 26 zaposlenih in čevljarstva delavnice v Starem trgu, z dvema zaposlenima, sta sklenila, da zaradi nerentabilnosti prenehata poslovati. Tako je imela čevljarstva delavnica v Starem trgu že lani 305.000 din izgube, »Obutev« na Rakeku pa letos 900.000 din izgube. Podjetje »Obutev« je imelo lani pogodbe s tovarno čevljev »PEKO« Tržič in rudnikom lignita Velenje in je na ta način le nekako živel. Letos je zašlo podjetje v precejšnje težave in je bila likvidacija skoraj edini izhod. Zaradi pomanjkanja čevljarjev bodo v Starem trgu in na Rakeku odprli uslužnostni delavnici v okviru stanovanjske skupnosti. Dim

DOGRADITEV MLADINSKEGA
ZDRAVILIŠČA DEBELI RTIČ

Letošnji teden Rdečega križa poteka v Sloveniji v znamenju široke akcije za dograditev mladinskega zdravilišča Rdečega križa Slovenije Debeli rtič.

V naši republiki nam je zelo potrebno tako mladinsko okrevališče, saj je po zdravniških pregledih letno cca 20.000 otrok in mladine potrebnih klimatskega zdravljenja.

Akcija, ki jo začenjamo bo potrdila human značaj Rdečega križa, ki se za letos lotil res

Dragi ugankarji!

Najprej se vam moramo opravičiti, ker nam jo je tiskarski škrat v opisnem delu nagradne križanke iz zadnje številke pošeno zagodel in izpustil nekaj navpičnih opisov. Prav gotovo je to tudi vzrok za tako majhen odziv reševalcev, saj smo prejeli skupaj le 28 rešitev in še od tega je bilo nekaj nepravilnih. Seveda takih rešitev nismo upoštevali, ker je bila navzlic pomanjkljivosti križanka še vedno rešljiva.

Darka Klančar iz Crknice nam je pomagala pri žrebanju. Zal so zaradi malenkostnih napak ob nagrade Tilka Kočvar iz Grahova

vega (ob prvo), Ruža D. in Tončka B. z Rakeka, Maks I. iz Slivice in Zdenka D. z Unca. »Nesrečnejem« je botrovala površnost in slovničar.

Žreb je razdelil nagrade tako:

1. 1.500 din dobi Marta Požnelj, Rakek, Postojnska c. 17;

2. 1.000 din prejme Tanja Premrov, Rakek, Gasilska 11;

3. in 4. nagrado po 500 din prejmeta Marinka Demšar, Rakek, Postojnska c. 2 in Rozka Berlež, Stari trg.

Nagrade bomo poslali po pošti. Čestitamo!

Uredništvo

KINO

KINO CERKNICA: 2. junija ob 20. uri jugoslovanski film »Ples v dežju«, 3. junija ob 15., 18. in 20. uri italijanski CS film »Lepe mlinarice«, ob 10. uri »Pisan spored«, 7. junija ob 20. uri nemški film »Zvezda Rla«, 9. junija ob 20. uri sovjetski barvni CS film »Nasredinove spletke«, 10. junija ob 10. uri »Nasredinove spletke«, 10. junija ob 15., 18. in 20. uri ameriški barvni film »Pojmo v dežju«, 14. junija ob 20. uri italijanski film »Nevarne soproke«, 16. junija ob 20. uri in 17. junija ob 10. in 18. uri ameriški barvni CS film »Linija za Tukson«, 17. junija ob 15. in 20. uri ameriški film »Avtobusna postaja«, 21. junija ob 20. uri ameriški CS film »Osamljen človek«, 23. junija ob 20. uri in 24. junija ob 10. uri ameriški film »Toby Taylor«, 24. junija ob 15., 18. in 20. uri italijanski CS film »Trojanska Helena«, 28. junija ob 20. uri češki film »Vrnjeni v življenje« in 30. junija ob 20. uri jugoslovanski film »Partizanske zgodbe«.

KINO STARI TRG: 2. in 3. ju-

velike in odgovorne naloge, ki bo pomagala pri uspešni zdravstveni zaščiti naših otrok.

Prosimo vse družbene organizacije, podjetja, zavode, da bi po svojih močeh pomagali pri dograditvi tega velikega zdravstvenega objekta.

Obč. odbor RKS Cerknica

nija mehiški barvni film »Glasba v noč«, 6. junija italijanski CS barvni film »Kraljestvo sonca«, 9. in 10. junija ameriški barvni film »Tom Palčič«, 13. junija jugoslovanski CS film »Ne boš ubijal«, 16. in 17. junija ameriški barvni CS film »Anastazija«, 20. junija francoski film »Ti strup«, 23. in 24. junija italijanski barvni film »Aida«, 27. junija italijanski film »Izzivanje«, 30. junija ameriški barvni CS film »Vičita«, Predstave ob sredah in sobotah ob 19. uri ter nedeljah ob 15. in 19. uri.

KINO RAKEK: 2. in 3. junija ameriški barvni CS film »Bratje Karamazovi«, 6. junija sovjetski film »Dama s psičkom«, 9. in 10. junija ameriški barvni film »Ljubezen Madžori Mornigstar«, 13. junija francoski VV film »Prevaranti«, 16. in 17. junija ameriški barvni CS film »Čez planine divjega zapada«, 20. junija češki film »Poslednja vrnitev«, 23. in 24. junija nemški barvni CS film »Mazurka ljubezni«, 27. junija italijanski CS film »Pekel v mestu«, 30. junija italijanski film »Volare«. Predstave ob sredah in sobotah ob 20. uri, ob nedeljah in praznikih ob 17. in 20. uri.

KINO DOM JLA VELIKE BLOKE: 3. junija italijanski film »General Rovera«, 10. junija angl. film »Roman Ginekol«, 17. junija sovjetski film »Beli suznik« in 24. junija film »Eskadrila«.

Predstave ob 17. uri.

Slika za nagradni podpis

K sliki, posneti v podjetju »Elektrožaga« v Novi vasi želimo čimveč domiselnih in duhovitih podpisov. Najboljše tri bomo nagradili

SEMENARNA export — import

Gospodsvetska c. 5, Ljubljana

Prodaja na debelo in drobno:

- SEMENA POLJŠČIN (detelj, trav, krmne pese, koruze in drugo),
- SEMENA VRTNIN v bogati izbiri,
- SEMENA, GOMOLJE IN ČEBULICE CVETIC.
- IZVAŽA IN UVAŽA VSE VRSTE SEMEN

Kupci semen!

Poslužujte se naših prodajaln na drobno v Ljubljani, Gospodsvetska c. 5 (non-stop) in Vodnikov trg 4.